

17261.

МАТИЦЕ СРПСКЕ

ЮНАЧКЕ

22363

**НАРОДНЕ ПЕСМЕ,
О КРАЛЪВИЊУ МАРКУ.**

Изданіе VIII.

National-Liederbuch von Kraljevit's Marko.

У НОВОМЪ САДУ.

Трошкомъ Ігњата Фукса, књижара.

Печатано печатњом І. Каулицій.

1857.

БИБЛИОТЕКА
МАТИЦЕ СРПСКЕ

P119 Cp II 479. A

P11901

MATTHEE CRITICHE
BIBLIOTHECA

LIBRARY OF THE
UNIVERSITY OF TORONTO

MATTHEE CRITICHE
BIBLIOTHECA

216 B3 PII 204

Pis Sr II 479.1

~~11-211~~

ЮНАЧКЕ

НАРОДНЕ ПЕСМЕ,

О КРАЛЪВИЊУ МАРКУ.

БИБЛИОТЕКА
МАТИЦЕ СРПСКЕ
22363

Изданіе VIII.

National-Liederbuch von Kraljevits Marko.

У НОВОМЪ САДУ.

Трошкомъ Ігњата Фукса, књижара.

Печатано печатњом І. Каулиціј.

1857.

1857

О КРАТКИХ ЗАМЕТКАХ

О КРАТКИХ ЗАМЕТКАХ

22302

Часть VIII

National-Library von Koenigsberg

М. ИВАНОВ СКА

Томский университет

Издано в Петербурге

1857

Кралъвићъ Марко и Бегъ Константинъ.

Конъ яши до два побратима,
Бегъ Константинъ и Кралъвићъ Марко,
Бегъ Константинъ беседіо Марку:

„Побратиме Кралъвићу Марко!
Да ты мени о есени доѣшъ,
О есени о Дмитрову данку,
А о моме крстноме имену,
Па да видишъ части и поштена

А и лепа брата дочеканя,
И господске љаконіе редомъ,
Аль беседи Кралъвићу Марко,

„Не фали се Беже с' дочеканѣмъ,
Кадъ я тражи брата Андријаша

Я се деси у двору твоєму,
О есени о Дмитрову данку,
А о твоєм крстном имену.

Видіо самъ твоє дочеканѣ
И видѣ ти до три нечовечства
Аль беседи Беже Константине:

„Побратиме Кралъвићу Марко!
Та каква ми нечовечства кажешъ?

Вело нѣму Кралъвићу Марко:
„Прве ти е брата нечовечство;
Доѣше ти до две сиротице,

Да ій наранишъ леба бієлога,
И напоишъ віна црвенога:
А ты велишъ двема сиротима:

Ид' те одатле еданъ людскій гаде.
Не гад' те ми предъ господомъ віна.

А мени в жао, Беже, было
 Жао было, двею сиротица.
 Па я узе до две сиротице,
 Одведо їй доле на чаршію,
 Нарани їй леба біелога
 И напои віна црвенога:
 Па покрой на њи чистый скерлетъ.
 Чистый скерлетъ и зелену свилу.
 Пакъ и онда посла двору твому,
 А я Б же гледимъ изъ прикрайка
 Како ѣшъ їй онда дочекати,
 А ты узе едно сирочади,
 Узе нѣга на лѣву руку,
 Друго узе на десницу руку;
 Однесе їй у дворе за столе
 Єд' те пійте господски сынови.
 Друго ти в Беже нечовечество:
 Што су были стари господари,
 Па су свою аснѹ изгубили,
 И на њима старый скерлетъ беше
 Оне меѣшъ у горню трапезу,
 Предъ њи носишъ віно и ракію,
 И господску ѣконію редомъ,
 Треѣе ти в Беже нечовечество:
 Ты имадешъ и отца и майку,
 Ни еднага кодъ астала нема;
 Дат' напіе прву чашу віна.

Кральвиѣ Марко и Алил-ага,

Поездише до два побратима,
 Преко красна места Цариграда;
 Єдно есте Кральвиѣ Марко,
 А друго в Беже Константине,
 Тада поче беседити Марко:

„Побратиме Беже Константине!
 Садъ я идемъ преко Цариграда,
 Тева м' коя сукобити беда;
 Те ме Тева на мейданъ сазива:
 Ябу с' тешко боланъ учинити;
 Одъ зла бола тешке срдоболъ,
 Вакъ се Марко боланъ учиню,
 Безъ болести одъ мудрости тешке
 Ня доброгъ се Шарца положю;
 На седло се срдцемъ наслоню,
 Тако иде преко Цариграда.
 Добра копца сукобила Марка,
 Сукоби га царевъ Алил-Ага,
 И за Агомъ тріестъ яничара,
 Алил-Ага беседю Марку:
 О юначе Кралъвибу Марко!
 Айдъ на мейданъ да се надстрелямо
 Па ако ти Богъ и среѣа даде,
 Те ты мене данаске надстрелишь:
 На часть тебе мои бели двори,
 И у двору мое достоянъ,
 И кадуна моя верна люба,
 Ако ли те данаске надстрелимъ,
 Нетражимъ ти ни двора ни любе,
 Текемъ што ѣу тебе обѣснѣти,
 Витеза ти освоити Шарца “
 Алъ беседи Кралъвибу Марко:
 Остав' ме се Турчине проклетый!
 Мени нѣ до стреляня твога,
 Веѣъ ево ме тешка болестъ нашла,
 Тешка болестъ, срдоболя люта,
 Ни зоя се држати немогу,
 А камо ли да се надстрелюемъ!
 Ал' се Турчинъ неѣе да окане;
 Свата Марку десни skutъ доламе,
 Трже Марко ножа а за поякупъ:
 Те одсече десный доламе

Иди бѣдо! аратосъ те было,
 Ал' се Турчинъ останути неће,
 Већъ увати левый skutъ доламе,
 Марко трже ножа иза пояса,
 Те и левогъ одсече му скута.
 Иди бѣдо да те Богъ убіе!
 Алъ никако Турчинъ да е' окане,
 Већъ увати Шарца за воѣице;
 Десномъ рукомъ за воѣице Шарца,
 Левомъ рукомъ Марка за нѣдарца.
 Плану Марко кано жива ватра,
 Исправи се на Шарцу витезу,
 Добро Шарцу дивгенъ потегао,
 Игра Шарацъ каво и помаманъ,
 И прескаче конъ и юнаке;
 Пакъ дрзива Бега Константина:
 Побратиме Беже Константине!
 Иди брате безистену моме,
 Донеси ми стрелу Татаранку
 У коіой е стрели Татаринки
 Деветъ бели соколони пера;
 А я идемъ с' Агомъ на кадію,
 На мешѣми да намъ синцилати,
 Да меѣъ нама после ние кавге.
 Тадъ се Беже безистену врати,
 Оде Марко с' Агомъ на кадію;
 Како иде царевъ Алил-Ага,
 Папучъ скиде седе годъ кадіе,
 На извади дванаестъ дуката,
 Те кади меѣе подъ колѣно,
 Ефендія ето ти дурати
 Недай Марку правогъ синцилата.
 Али Марко тукски разабрао,
 А дуката Марко неће да издае
 Већъ буздованъ меѣе преко крила,
 „Чуешъ ли ме Ефенди Кадія!
 Дай ты мени правогъ синцилата

Ёлъ видишъ ли шестоперъ позлаћенъ ;
 Ако т' одемъ ударити с' нъиме,
 Неће теби мелемъ требовати ;
 Метћему ћешъ и заборавити :
 А дукате ни видити нећешъ .
 Ефендію спопадне грозница ,
 Гледаюћи шестоперъ позлаћенъ
 Синцилати а дркћу му руке .
 Кадъ пођоше на мейданъ юначкій ;
 За Агомъ в тріестъ яничара ,
 А за Маркомъ нема ни еднога ;
 До некол'ко Грка и Бугара .
 Кад дођоше на мейданъ юначкій ;
 Ал' беседи царевъ Алил-Ага ;
 „Делибаша айде мећи стреле,
 Ты се фалишъ да си добаръ юнакъ ;
 Да застрелишъ орла кретатога,
 Кресташъ орла што води облаке .
 Беседи му Кралъвићу Марко :
 Я Турчине есамъ добаръ юнакъ ;
 Али ты си одъ мене старіи :
 Ёръ в ваше господство и царство,
 Твой в мейданъ старіи одъ мога :
 Ёръ си мене на мейданъ саввао ;
 Већъ Турчине айде мећи стреле .
 Метну Турчинъ прву белу стрелу,
 Стрелу метну ; пакъ меру аршиномъ
 Престрѣли сто двадесетъ аршина ;
 Метну Марко прво белу стрелу,
 Престрѣли две стотин' аршана,
 Метну Турчинъ другу белу стрелу,
 Престрѣли три стотин' аршина,
 Метну Марко другу белу стрелу,
 Престрѣли петъ стотин' аршина .
 Метну Турчинъ трећу белу стрелу,
 Престрѣли шесть стотин' аршина .
 У томъ Марку и Константинъ дође

И донесе стрелу Татарску,
 У којој в стрели Татаранки
 Деветъ бели соколови пера.
 Метну Марко стрелу Татаранку,
 Оде стрела у пра и у маглу
 Очима се неда прегледати
 А камо ли премеритъ аршиномъ,
 Стаде Турчинъ сузе просипати,
 Богомъ брате Кралъвићу Марко!
 Вышнѣмъ Богомъ и светимъ Јованомъ;
 По убаву закону вашему,
 На часть теби мои бели двори.
 И кадуна моя верна люба,
 Те' ме немой брате обесити.
 Ал' беседи Кралъвићу Марко:
 О Турчине жив' те Богъ убио;
 Буд' ме братишъ што ми жену давш?
 Мени твоя жена нетребуе,
 У насъ ние како у турака,
 Снащица е како и сестрица,
 Я на дому имамъ любу верну,
 Племениту Слицу госпођу
 И све бы ти брате опростио;
 Али си ми издерао доламу,
 Већъ дай мени три товара блага;
 Да искрпимъ на долами скуте.
 Скочи Турчинъ радо и весело,
 Грли, люби, Кралъвића Марка,
 Одведе га двору господскоме,
 Те га части за три бела дана;
 Даде нѣму три товара блага:
 Свая Када кошулю са златомъ:
 Узъ кошулю срмајли мараму,
 Јоштъ му даде триста пратиоца,
 Одпрати га двору господскоме,
 И после су време живовали,
 Светлу цару чували крајну,

Гди се годе краина узбія,
Узбія е Алил-Ага съ Маркомъ,
Гди се годе градови узимлю,
Узимлаъ ій Алил-Ага съ Маркомъ.

Марко Кралъвићъ и 12 Арапа.

Шаторъ ненъ Кралъвићу Марко,
На арапској но краини лютой,
Подъ шаторомъ седе вино пити,
Юште Марко чаше не повио;
Алъ допадне робиня девојка,
Подъ шаторомъ Кралъвића Марка;
Стаде Марка Богомъ братимити:
„ Богомъ брате Кралъвићу Марко!
Вышньимъ Богомъ и светимъ Јованомъ,
Опрости ме данасъ одъ Арапа,
У трое самъ допаднала руке,
Ево данасъ брате у четврте,
Међъ дванаестъ браће Арапчади;
Не држе ме као се држи роблаъ;
Већъ ме біо трострукомъ канціомъ,
Нагону ме да имъ лице любимъ,
Немогу ій јадна ни гледати,
А камоли да имъ лице любимъ
А Марко е привати за руку,
Посади е до десна колена,
Огрте е коластомъ аздіомъ,
А у руке даде чашу віна:
На девојко! те се напій віна,
Кадъ си дошла мени подъ шаторе.
Текъ девојка чашу приватила
И примиче да е' напіе віна:
Алъ допадну дванаестъ Арапа

На дванаестъ хата арапскіе,
 Сташе Марка називати курвомъ,
 Курво една. Кралъвићу Марко!
 Ты ли поста другіи царъ на земљи,
 Да отимлѣшъ роблѣ одъ Арана?
 Намея се Кралъвићу Марко:
 Ид'те одатле арачадека децо
 да я о васъ неогрешимъ душе!
 Алъ срдити дванаестъ Арана,
 Сви дванаестъ саблѣ потргоше
 Те надъ Маркомъ шаторъ оборише,
 На шатору исекли конопце.
 Паде шаторъ на сокола Марка,
 И на нѣговъ кретащъ алай-баракъ
 И на Шарца коня великога.
 Када виде Кралъвићу Марко
 Оборена свилена шатора:
 Плану Марко кано ватра жива;
 Пакъ онъ скочи на ноге лагане,
 Довати се Шарца великога,
 За се бацы Богомъ посестриму,
 Три пута в опаса поясомъ,
 А четвртый одъ саблѣ каясомъ,
 Па потрже саблю оковану:
 Те потера дваестъ Арана,
 Не сече ій по грлу біелу,
 Већъ ій сече по свилену пасу
 Одъ еднога двоица падаю,
 Одъ дванаестъ Марко начинію
 Одъ дванаестъ, дванаестъ и четири
 Пакъ се пусти преко поля равна:
 Кано звезда преко ведра Неба.
 Оде право к' свомъ Прилипу граду
 Ко своему двору біелому,
 Пакъ дозивлѣ Евросиму майку:
 Евросима моя стара майко!
 Моя майко моя елатка рано!

„Ево майко Богомъ посестрима,
 Ран' е майко као што си и мене;
 Удоми е као чедо свое
 Да бы майко стекли пријатељ.
 Пазила е Евросима стара,
 Ранила е и удомика е
 У Руднику граду біеломе,
 У велику кућу Диздарића
 Међу мили деветъ братинаца.
 Одъ тудъ Марко стече пријатељ.
 Одлазио често посестрими,
 Као својој сестрицы рођеној
 И често се вина напијао.“

Кралъвићъ Марко укида свадбарину.

Пораніо Кралъвићу Марко,
 Пораніо низъ Косово равно:
 Кадъ е біо на води Сервани
 Сукоби га Косовка девојка.
 Божию помоћъ назива іој Марко,
 Божию помоћъ Косовка девојко!
 Девојка се до земљъ покланя.
 Здраво да си деліо незнана,
 Алъ іој Марко поче беседити:
 Драга сестро Косовко девојко,
 Лепа ты си секо млађа была,
 Красна ты си стаса и узраста,
 Руменила, господска погледа;
 Ал' те секо коса покварила,
 Ёр' си тако секо оседила!
 С' когъ си млада срећу изгубила?
 Илъ са себе илъ са свое майке?

Или збогъ свога старогъ родителя?
 Проли сузе Косовска девојка,
 Па говори Кралъвићу Марку;
 Драгій брате, деліо незнана!
 С' себе срећу изгубила нисамъ,
 Ни са себе, ни са свое майке,
 Нитъ збогъ свога стара родителя,
 Већъ самъ једна срећу изгубила:
 Ево има девет годин дана,
 Како дође Арапъ Прекоморацъ.
 Па одъ цара Косово сакупи
 И наметну зулумъ на Косово,
 Косово га и поји и рани
 Па в другій зулумъ наметнуо;
 Ко с' удае тридесетъ дуката!
 Ко се жени тридесет и четири!
 Кои има те толико даде,
 Тай се јунакъ може оженити,
 А девојка млада удомити;
 Алъ у мене браћа сиромашпа;
 Нема блага да Арапу даду
 У томе самъ једна заостала;
 Те се нисамъ млада удомила;
 Збогъ тога самъ срећу изгубила;
 Па јоштъ зато не бы ни жалила,
 Што намъ с' не да младимъ удавати
 И јунакомъ младимъ оженити:
 Него ево и веће неволъ;
 Јоштъ в већій зулумъ наметнуо;
 На ноћ иште младу и девојку
 Па девојку Арапине любви
 А невесту слуге Арапове.
 Обреди се све Косово редемъ
 Даваше му млади и девојке,
 Ево мени тужной редакъ дође,
 Да довече идемъ Арапину,
 Да му ноћасъ једна будемъ люба,

Па я мыслимъ и разбирамъ мысли,
 Милій Боже! што ъу и како ъу?
 Ил' ъу ядна у воду скочити
 Или ъу се млада обесити!
 Волимъ брата изгубити главу
 Негъ любити свой земљи душмана..
 Алъ беседи Кралъвиѣу Марко,
 Драга сестро Косовка девојко!
 Не шалисе у воду не скачи;
 Немой себи смрти учинити,
 Немой секо душе огрешити,
 В ъъ ми кажи Арапове дворе.
 Гди су двори Арапина црногъ?
 Имамъ речи беседити с' њиме.
 Девојка му поче беседити:
 Драгій брата незнана деліо!
 А што питашь Арапове дворе
 Што іѣ питашь остали му пусти!
 Може да си нашао девојку
 Па му идешь носитъ сватбарію,
 А мож' да си единацъ у майке,
 Па ѣнешъ тамо брата погинути,
 Пакъ шта ѣе ти саморана майка?
 Марко с' маши рукомъ у цепове
 Те извади тридесетъ дуката,
 Пакъ іѣ даде Косовки девојки
 На ти секо тридесетъ дуката,
 Пакъ ти иди своме беломъ двору,
 Пакъ се рани док ти с' среѣа яви.
 Само м' кажи Арапове дворе
 Я ъу платитъ свадбарину за те,
 Зашто бы ме Аранъ погубіо,
 Кадъ я имамъ сестро доста блага
 Мого б' платитъ све Косово равно,
 Камолъ не бы за се свадбарину?
 Девојка му поче беседити:
 Нису двори, веѣъ шатори пусти

Поглед ѝ де доле низъ Косово,
 Где се онай свилень барякъ вѣе,
 Онде в шаторъ црногъ Арапина,
 Око нѣга зелена авлія,
 Сва авлія главамъ накићена.
 Ево нема юштъ неделя дана,
 Како ѝ в Арапъ изсекао,
 Седамдесетъ и седамъ юнака,
 Косоваца тужни ђувегія.
 Арапъ има четрдесетъ слугу
 Што чуваю стражу око нѣга.
 А кадъ Марко саслушао речи.
 Крену Шарца оде низъ Косово,
 Добра Шарца врло разердіо
 Изъ копита жива ватра сева,
 Изъ ноздрва модаръ пламенъ лиже.
 Срдитъ Марко ездѣ низъ Косово,
 Рони сузе низъ юначко лице:
 А крозъ сузе гнѣвно проговара:
 Ой давори ти Косово равно
 Шта си данасъ дочекало тужно,
 После нашегъ кнеза честитого,
 Да арапи садъ по теби суде,
 И да любе младе и девойке,
 Данасъ ђу васъ браћо осветити
 Осветити или погинути“
 Оде Марко право предъ шаторе,
 Угледа га Арапова стража;
 Па казую црномъ Арапину:
 Господине Арапъ прекоморче!
 Чуданъ юнакъ ездѣ низъ Косово.
 На витезу коню шареноме,
 Добра коня врло разердіо,
 Изъ копита жива ватра сева,
 Изъ ноздрва модаръ пламенъ лиже,
 Оће юнакъ на насъ ударити!
 Алъ беседи Арапине црний:

Децо моя четрдесетъ слугу!
 Несме юнакъ на насъ ударити!
 Него вая да е нашао девојку.
 Па намъ иде носи свадбарину,
 Жао му е што ће дати благо,
 Збогъ тога се тако разсрдію.
 Већ изид' те предъ нашу авлію,
 Па юнака дочекайте лепо,
 Предъ њиме се смерно поклоните,
 Подъ њимъ добра коня префатите;
 Примите му кова и оружіе,
 Пустите га мени подъ шаторе,
 Пећу блага, узећу му главу.
 Да добиамъ коня прама себе,
 Испадше Арапове слуге
 Да подъ Маркомъ добра коня пријме;
 А кадъ близу угледаше Марка.
 Несмедоше предъ Марка извићи,
 Беже слуге подъ шаторъ Арапу,
 Па се крию за Арапомъ слуге,
 Покриваю саблѣ янунцети,
 Да имъ Марко невиди сабаля,
 И самъ Марко у авлію уће,
 Предъ шаторомъ одседнуо Шарца,
 Своме Шарцу тако беседіа:
 Ходай Шаро! и самъ по авліи,
 А я идемъ подъ шаторъ Арапу,
 Наоди се шатору на врати,
 Ако б' мени до неволѣ было.
 Пакъ ушета Марко подъ шаторе,
 Арапъ седи шіе віно ладно,
 Служи му га млада и девојка,
 Божію помоћъ називао Марко,
 Божія помоћъ драгій господине!
 Арапъ њму лепше одговара:
 Здравъ юначе деліо незнана!
 Од' юначе да піемо віна,

Па ми кажи зашто си ми дошао.
 Алъ беседи Кралъвићу Марко:
 Немамъ каде с' тобомъ пити в'на,
 А добрыйъ самъ я до тебе дошао,
 Врло добро болъ бытъ неможе;
 Я изпроси лепоту девойку,
 Осташе ми на друму сватови,
 Дошао самъ дон'о свадбарину,
 Да дамъ благо да водимъ девейку,
 Да ми нико на путу нестане,
 Кажи мени шта в свадбарине?
 Арапъ лепо Марко проговара:
 „Та ты зато и одавно знадешъ,
 Ко с' удае тридесетъ дуката,
 Ко се жени триестъ и четири;
 Ты се видишъ юнакъ одъ мейдана,
 Ние квара да стотиву дадешъ!
 Марко с' маши рукомъ у цепове,
 Предъ Арапа три дуката бацы;
 Веруй мени выше немамъ блага,
 Већъ кадъ бы ме тео причекати,
 Докъ се вратимъ с' лепотомъ девойкомъ,
 Тамо ће ме даривати лепо,
 Све љу теби поклонити даре,
 Теби даре, а мени девойка.
 Цыкну Арапъ као змїя люта:
 „У мен' курво вересїе нема!
 Недашъ блага самномъ се подсмевашъ;
 Па потеже тежка буздована!
 Уе удара Кралъвића Марко,
 Удари га три четирий пута,
 Насмея се Кралъвићу Марко,
 Ой юначе Арапине црвый!
 Иль се шалишъ иль одъ збиля бївшь?
 Цычи Арапъ као змїя люта,
 Не шалимъ се већъ одзбиля бїемъ,
 Али Марко поче беседити;

А я мислимъ да се шалишъ тужанъ,
 А кадъ море ты одзбилъ бѣшъ,
 И я имамъ нешто буздована,
 Да те куцнемъ три четырый пута,
 Колико си мене ударю,
 Толико ъу тебе ударити,
 Па ъем' онда на полъ изаѣи,
 И изнова мейданъ започети.
 Трже Марко буздована свога,
 Пакъ удари Арапива црна,
 Како га е лако ударю.
 Изкиде му изъ рамена главу!
 Насмея се Кралъвиѣу Марко:
 Боже милій на евемъ теби фала!
 Кадъ брж' оде са юнака глава,
 Канда нѣ на нѣму ни была"
 Трже Марко саблю одъ пояса,
 Пакъ зареди Арапове слуге,
 Изсече му четрдесетъ слугу,
 А четырый некте погубити,
 Веѣъ ий Марко остави за правду.
 Кой ѣе свакомъ право казивати,
 Како е было Арапу и Марку.
 Све с' авліе поскидао главе,
 Пакъ е главе саранію лепо,
 Да ий неклюю орли и гаврани,
 Па авлію пусту нажитію,
 Накитію с' арапскинь главама,
 Арапово благо покупію:
 А четырый слуге Арапове,
 Кое нѣ тео погубити,
 Оправи ий по Косову Марко,
 Оправи ий на четырый стране,
 Те телале по Косову слуге:
 „Гди девойка има за удаю,
 Нека тражи себи господара,
 Нек' с' удае докъ е за младости;

А гди юнакъ има за женидбу,
 Нек' се жени нека любу тражи;
 Одъ садъ выше нема свадбарине.
 Марко за све свадбарину плати."
 Све повика мало и велико:
 Богъ да живи Кралъвиѣа Марка!
 Кои землю одъ зла избавио,
 Кои сатре земљи зулумѣара,
 Проста м' была и душа и тело;

Царъ Урошъ Мрнячевичъ и Кралъвиѣа Марко.

Састала се четырыи табора,
 На убаву на полю Косову:
 Кодъ бiеле Грачанице цркве.
 Еданъ таборъ Вукашина краля;
 Другий таборъ деспота Углъше;
 Треѣий таборъ войводе Гойка;
 А четвртый Царевиѣа Уроша.
 Цареви се отимлю о царство
 Међу себе оѣе да с' поморе;
 Злаѣенима да с' пободу ножи,
 А незнаду на коме е царство.
 Кралъ Вукашннѣа вели: „на мене в;
 Деспотъ Углъш' нiе, негъ на мене“
 Войвод' Гойко нiе негъ на мене“
 Тути неякъ Царевиѣа Урошу,
 Тути дете ништа не говори,
 Србо несме одъ три братiвца,
 Братiвца три Мрнячевиѣа,
 Пише кнѣигу Вукашине кралю,
 Пише кнѣигу, и шилъ чауша;
 До Призрена града бiелога;

До онога протопопъ Неделька;
 Нека дође на Косово равно:
 Да онъ каже на коме е царство;
 Онъ е свѣтла цара причестію,
 Причестію и исповедію,
 У нѣга су књиге староставне.
 Пише књигу деспота Углѣша,
 Пише књигу и шалъ чауша,
 До Призрена града бѣлого,
 До истога протопопъ Неделька.
 Трећу пише войвода Гойко,
 И онъ шилъ огня чауша,
 А четврту Царевихъ Урошу,
 Пише књигу и шилъ чауша,
 Сва четырый ситне књиге пишу,
 И пошлю огнене чауше,
 Сви потайно еданъ одъ другога.
 Састаше се четырый чауша,
 У Призрену граду бѣломе,
 Кодъ дворова протопопъ Неделька;
 Али прота дома небыаше,
 Но у цркви бѣше на ютреній,
 На ютреній и на литургій.
 Колико е' силній огненій чауши,
 Колико е' силній одъ силниѣгъ,
 Те нектеше конѣ одяати,
 Но у цркву конѣ нагонише,
 Потегеше плетене канѣне
 Ударяю протопопъ Неделька,
 Брже айде протопопъ Неделько!
 Брже айде на Косово равно,
 Да ты кажешъ на коме е царство,
 Ты си свѣтлогъ цара причестію,
 Причестію и исповедію;
 У тебе су књиге староставне
 Ялъ ћешъ сада изгубити главу.
 Сузе рови протопопъ Неделько,

Суве рони, па ниѣма говори:
 Одбыте се силнѣи одъ силнѣгъ
 Докъ у цркви саборъ савршимо,
 Знати ће се на коме е царство.
 Тако су се они узмакнули.
 А кадъ законъ божи савршише.
 Излѣгоше предъ бѣлу цркву;
 Тадъ говори протопопъ Неделько;
 „Децо моя четырыи чауша!
 Я самъ свѣтла цара причестію.
 Причестію и исповедію;
 Алъ га нисамъ пытао за царство,
 Већъ за грехе шта е сагрѣшию.
 Но идите у Прилипу граду.
 До дворова Кралѣвиѣа Марка;
 А до Марка до моего ѣака.
 Кодъ мене е кнѣигу научію,
 Кодъ цара е Марко писаръ быю,
 У нѣга су кнѣиге староставне,
 И онъ знаде на коме е царство.
 Вы зовите на Косово Марка,
 Оѣе Марко право казивати,
 Срѣ се Марко небои никога,
 Разма едногъ Бога истинога.
 Отидоше четырыи чауша,
 Отидоше ко Прилипу граду,
 Бѣлу двору Кралѣвиѣа Марка,
 Кадъ су были предъ бѣле дворе
 Ударише звекиромъ на врата;
 То зачула Евроеима майка.
 Па дозивлѣ свога сына Марка.
 Сыне Марко; мое чедо драго!
 Ко удара звекиромъ на вратд?
 Башъ када су бабови чауши,
 Уста Марко те отвори врата,
 Чауши се поклонише Марку,
 Божія т' помоѣ господару Марко,

А Марко їй омилсва рукомъ,
 Добро дошли моя децо драга!
 Ёсулъ здраво Србљи витезови,
 И честитїй цареви и кральи!
 Чауши се смерно поклонише;
 Господару, Кралъвиђу Марко!
 Све е здраво али нїе мирно:
 Господа се тешко завадила,
 На Косову полю широкоме,
 Кодъ біеле Грачанице цркве,
 И они се отимлю о царство,
 Међу собомъ оће да с' поморе;
 Злаћенима да пободу ножи,
 А незнаду на коме е царство:
 Тебе зову на Косово равно;
 Да имъ кажешъ на коме е царство.
 Оде Марко у господске дворе,
 Пакъ дозива Ёвросиму майку,
 „Ёвросима моя мила майко!
 Господа се есу завадила,
 На Косову полю широкоме,
 Кодъ біеле Грачанице цркве,
 И они се отимлю о царство,
 Међу собомъ оће да с' поморе,
 Злаћенима да пободу ножи:
 А незнаду на коме е царство.
 Мене зову на полъ Косово,
 Да имъ кашемъ на коме е царство.
 Колико Марко тежіо на правду,
 Толико моли Ёвросима майка:
 Марко сыне, единый у майке!
 Не была ти моя раана клета,
 Немой сыне говорити криво,
 Ни по баби ни по стричевима,
 Већъ по правди Бога истинога.
 Немой сыне изгубити душе.
 Болъ ти е изгубити главу,

Него свою огрешити душу.
 Узе Марко кнѣиге староставне,
 Па опреми себе и шарина:
 Шарни се на рамена бацы,
 Отидоше у Косово равно,
 Кадъ присташе кралѣву шатору,
 Рече таде Вукашине кралю:
 Благо мени и до Бога мога!
 Ето мени мога сына Марка,
 Онъ ће казатъ на мене е царство,
 Одъ отца ће останути сыну.
 Марко слуша ништа не говори,
 На шаторе не окреѣе главу,
 Кадъ га види Углѣша войвода,
 Тад' Углѣша рѣчь говоріо:
 Благо мени ето ми синовца!
 Онъ ће казатъ на мени е царство:
 Кажи Марко на мени е царство:
 Оба ћемо братски царовати.
 Бути Марко ништа не беседи,
 На шаторе не окреѣе главу..
 Кадъ га виђе войвода Гойко,
 Тада Гойко рѣчь говоріо:
 Благо мени ето ми синовца!
 Онъ ће казатъ на мени е царство!
 Кадъ е Марко іоштъ неячакъ быо,
 Я самъ Марка врло миловао,
 У свилена нѣдра увіаю,
 Кано красну одъ злата ябуку
 Кудъ самъ гође на коню ходіо,
 Све самъ Марка са собомъ водіо.
 Кажи Марко на мене е царство;
 Ты ћешъ Марко првый царовати;
 Я ћу т' бити првый до колена.
 Бути Марко ништа не говори,
 На шаторе не окреѣе главу;
 Право оде біелу шатору;

Ко шатору неяка Уроша,
 Догна Шарца цару до шатора,
 Онде Марк Шарца одседнуо.
 Кадъ га види неякій Урошу,
 Лако скочи с' свилена душека
 Лако скочи паъ му проговара:
 Благо мени ето мога кума!
 Ето кума Кралъвића Марка,
 Онъ ће казатъ на коме е царство.
 Руке шире о грла се грле,
 У бiело целяваю лице,
 За юначко пытаю се здравлѣ
 Па сѣдоше на свилен душеке.
 Тако мало време постаяло;
 Данакъ прође тавна ноѣца дође;
 Кадъ у ютру ютро освануло,
 И предъ црквомъ звона ударише,
 Излѣгоше на бiеле цркве,
 У столове предъ цркву сѣднули,
 Шећеръ еду а ракию пию,
 Марко узе књиге староставне,
 Књиге гледа, а говори Марко;
 „Ао мой бабо Вукѣшине краљу!
 Малол' ти е твое кралъвине,
 Мало л' ти е остала ти пуста,
 Већ' с' о туђе отимате царство;
 А тыи стриче, деспота Углѣша,
 Мало л' ти е деспотине твое,
 Мало л' ти е остала ти пуста,
 Већъ с' о туђе отимате царство;
 А ты стриче воевода Гойко,
 Мало л' ти е воеводства твога,
 Мало л' ти е остало ти пусто,
 Већъ с' о туђе отимате царство;
 Видите ли Богъ васъ невидіо,
 Књига каже на Урошу царство.
 Одъ отца е остануло сыну,

Детету в одъ колена царство,
 Нѣму царе царство наручію,
 На самрти када в починуо.“
 Кадъ то зачу Вукашине краљу,
 Скочи краљу одъ землѣ на ноге,
 Па потеже злаћена ханџара,
 Да прободє свога сына Марка,
 Бѣжи Марко испредъ родителя,
 Срѣ се нѣму брате непристои,
 Са своимъ се бити родителѣмъ;
 Бѣжи Марко око бѣле цркве,
 Око бѣле цркве Грачанице;
 Бѣжи Марко а краљ га тера,
 Докъ су три путъ коло саставили,
 Око беле Грачанице цркве,
 Готово га беже сустигао:
 Алъ изъ цркве нешто проговара:
 Бѣжъ у цркву Краљвићу Марко,
 Видишъ да ћешъ данасъ погинути,
 Погинути одъ свогъ родителя.
 А за правду Бога истинога.
 Црквена се врата отворише.
 Марко бѣжи у бѣлу цркву,
 За нѣме се врата затворише,
 Краљ допадне на црквена врата,
 По диреку удари ханџаромъ.
 Изъ дирека крвца покапала,
 Тадъ се краљ быо покајао,
 Те в рѣчь быо говорио:
 „Леле мене до Бога еднога!
 Бе погуби свога сына Марка,
 Алъ изъ цркве нешто проговара:
 „А чуешъ ли Вукашине краљу!
 Ты нѣси посѣкао Марка,
 Већъ посѣче Божиегъ анѣла;
 На Марка в врло жао краљу,
 Те га люто куне и проклинѣ:

Сыне Марко да те Богъ убіе!
 Ты не имао гроба ни порода,
 И да бы ти душа не испала.
 Докъ Турскога цара не дворію,
 Краль га куне, царъ га благосиля,
 „Куме Марко! Богъ ти помогао,
 Твое лице свѣтло на дивану,
 Твоя сабля секла на мейдану,
 Надъ тобомъ се не нашло юнака,
 Име ти се свуда споминяло,
 Докъ е сунца и докъ е месеца!
 Што су рекли тако имъ се стекло.

Кралѣвицѣ Марко и Лютица Богданѣ

Пораниле три сръбске войводе,
 Одъ Косова, узъ кршно приморѣ!
 Едно беше одъ Прилипа Марко,
 Друго беше Реля одъ Пазара,
 Треће беше Милошъ одъ Поцерія.
 Удариле покрай вінограда,
 Вінограда, Лютице Богдана.
 Игра коня Реля одъ Пазара;
 Нагони га преко вінограда;
 Па онъ ломил грозна вінограда,
 Вели нѣму одъ Прилипа Марко:
 Проѣзъ с' Реля гроздна вінограда,
 Да ты знадешъ чій су віногради,
 Далекѣ бы коня одгонію,
 Віноградъ е Лютице Богдана,
 Я самъ едно овудъ пролазію,
 И ломію гроздна вінограда,
 Припаси ме Лютица Богдане,
 На кобили танкой бедеви,

Я несмемо чекати Богдана,
 Већ побего узъ кршно приморъ,
 Поѣра ме Лютица Богдане,
 На нѣговой танкой бедеви,
 Да ми не бы Шарца одъ мейдана,
 Доиста ме уватити каше;
 Већ ми Шарацъ стаде одмицати,
 А кобила поче остаяти:
 Кадъ то виђе Лютица Богдане,
 Онъ потеже тешку топузину,
 Пушта замномъ узъ кршно приморъ,
 Довати ме по свилену пасу,
 Побратиме сапомъ олъ топуза,
 Шѣра мене за уши шарини,
 Едва му се у седло поврати,
 И утеко узъ кршно приморъ.
 Има одъ тадъ седамъ годиница,
 Већ овуда нѣсамъ прошао,
 Истомъ они у беседу бѣяху,
 Докъ се пламенъ започеде таме,
 Винограду узъ равно приморъ,
 Погледаше три сръске войводе;
 Алъ ето ти Лютице Богдана,
 И са нѣмѣ дванаестъ войвода.
 Кадъ то виђе Кралъвићу Марко,
 Онъ беседи Релѣи и Милошу:
 Чувте ли до два побратима!
 Ето нама Лютице Богдана,
 Сва три ћемо изгубити главе;
 Већ одите да ми побѣгнемо.
 Алъ говори Милошъ одъ Поцѣря:
 Побратиме Кралъвићу Марко!
 Данасъ мисле и говоре люди,
 Да три боля неима юнака,
 Одъ насъ сва три сръске войводе:
 Болъ намъ е свима погинути.
 Негъ срамотно данасъ побѣгнути.

Кадъ то зачу Кралъвићу Марко,
 Онъ намъ онда другу проговора:
 Чувте ли до два побратима:
 А вы одите да се подѣлимо,
 Иль волите на сама Богдана.
 Вели нѣму и Милошъ и Реля:
 Мы волимо на самогъ Богдана.
 То в Марко едва дочекао;
 У то доба и Богданъ допаде;
 Трже Марко тежку топузину,
 Пакъ поѣра дванаестъ войвода,
 Докъ с' окрену неколико пути,
 Сви дванаестъ одъ коня растави,
 И біеле савеза имъ руке,
 Поѣра ий око винограда.
 Алъ ето ти Лютице Богдана,
 Ђе онъ гони Релю и Милоша,
 Обоици савезао руке.
 Кадъ то виђе Кралъвићу Марко,
 Припаде се како никадъ нѣ,
 Пакъ ста гледатъ кудъ ње побегнути.
 Али нѣму одма на умъ паде,
 Ђе су с' еданъ другомъ завѣрили,
 Ђе се еданъ у неволѣи нађе,
 Да му другій у помоћи будне;
 Пакъ потеже дизгене шарини;
 Самуръ калпакъ на чело намаче;
 Те састави самуръ и обрве;
 А потеже саблю оковану,
 На Богдана погледа по преко,
 Стаде Богданъ у край винограда
 Кадъ сагледа црне очи Марку,
 И какавъ в на очима Марко,
 Подъ Богданомъ ноге обумреше,
 Гледа Марко Лютицу Богдана,
 Богданъ гледа Кралъвића Марка,
 А несміе еданъ на другога,

Доцканъ рече Лютица Богдане:
 „Оди Марке да се помиримо,
 Пусти мени дванаестъ Вуйвода,
 Да ти пустимъ Релю и Милоша:
 То е Марко едва дочекао,
 Пусти нѣму дванаестъ койвода:
 Богданъ пусти Релю и Милоша:
 Скиде Марко мешину са Шарца,
 Па седоше пити руйно вино,
 Мезетега грознымъ виноградомъ,
 А када се виномъ накитише,
 Устадоше три войводе ербске
 Добриѣ се коня доватише;
 Рече Марко Лютица Богдану:
 С' Богомъ остай, Лютица Богдане!
 Да с' у здравлю опетъ састанемо,
 И црвена вина напиємо.
 Вели нѣму Лютица Богдане:
 С' Богомъ пошао Кралъвиѣу Марко!
 Веѣъ те мое очи не виѣеле,
 Како си ме данасъ препануо,
 Никада те пожелити неѣу.
 Оде Марко узъ кршно приморѣ:
 Оста Богданъ у край винограда.

Кралъвиѣъ Марко и сестра Лека Капетана.

Одъ како е свіетъ постануо,
 Ніе веѣе чудо настануло,
 Ни настало ни се ѣе годъ чуло:
 Што кавую чудо у Призрену;
 У некаква Леке Капетана.
 Кажу чудо Росанду ѣевојку,
 Я кавра е яда не допала,
 Што е землѣ на четырый стране,

И све землѣ турске и каурске,
 Да іой друге у свой земљи нїе,
 Ни біеле буле нити Влаинѣ,
 Нити има танане Латинке,
 Ко е видіо вилу на планини;
 Ни вила іой брате друга нїе.
 Девойка е у кавезу растла,
 Кажу растла петнаестъ година,
 Ни виђела сунца ни месеца,
 Данасъ чудо оде по свѣту,
 Оде аберь одъ уста до уста;
 Докъ се зачу у Прилепу граду:
 Зачу юнакъ Кралъвиђу Марко.
 То е Марку врло мило было,
 Ню му фале а нѣга не худе,
 Мысли Марко была бы му люба,
 А Лека е красанъ приятелю,
 Имао бы се с' кимъ пацнати вина
 И господску рїечь говорити:
 Зове Марко сестру и призивлѣ:
 „Дедъ понтай сестро на чардаке,
 Те отвори сандукъ на чардаку,
 Извади ми господско одело,
 Шта самъ сестро быо припремио,
 Кадъ се оженимъ я да се обучемъ.
 Мыслимъ сестро данасъ полавити,
 У Призрена подъ Шару планину,
 Да изпросимъ у Леке љевојку,
 Кадъ испросимъ сестро и доведемъ;
 И тебе љу онда удомити.
 Брже сестра трчи на чардаке,
 Отвори му сандукъ на чардаку,
 Разложи му господске альине.
 Кадъ с' обуче Кралъвиђу Марко,
 Уд'рїо чою и уд'рїо кадифу,
 И на главу калпакъ и челенку,
 И на ноге ковче и чакшире,

Свакій чефти одъ дуката жути;
 И опаса саблю діміскію,
 Златне токе бію по земљицы;
 У злато е сабля обливеча,
 У оstriцу оштра и угодна,
 А слуге му коня изведоше,
 Одседлати седломъ одъ позлате,
 Покрыли га чоіомъ до копита;
 По свръ свега пули рисовина,
 Зауздали ђермомъ одъ челика:
 На пооду Марко излетіо:
 Викну слуге трчи подрумція,
 Међу собомъ віно доніеше,
 До два чабра црвенога віна,
 Еданъ даше коню одъ мегдана,
 Другій попи на пооду Марко.
 Крвавъ коньницъ до ушію дође,
 Крвавъ Марко до очію дође.
 А кадъ ала алу пояала,
 Фатіо се поля прилипскога,
 Прође полъ и прође планине,
 Стиже Марко близу до Косова,
 Не кте Марко равной Митровицы
 Но окрену првой раскреницы
 Оде право к' побратиму своме,
 Побратиму войводи Милошу
 А кадъ быо полъмъ исподъ града,
 Виђе нѣга войвод' Милоше:
 Виђе нѣга са біеле куле,
 Те призивлѣ свое многе слуге:
 Слуге мов отвор'те капию!
 Изидите полю широкога,
 Уватите друма широкоме,
 Капе ђецо тур'те подъ пасуе,
 Поклон'те се до земљице црне,
 Ето мени побратима Марка,
 Немойте му скуту обискиватъ,

Немойте му саблю приватати,
 Ни вы Марку близу прилазити,
 Може быти да е лютиѣ Марко;
 Може быти да е пѣанѣ Марко;
 На васъ може с' конѣмъ пригазити
 И грднѣ ѣцо оставити.
 Докъ уиѣе Марко у капию,
 И са мноми се у лице полюби,
 Онда Марку коня приватите,
 И я ѣу га водить на чардаке.
 Брже слуге отворе капию,
 И у полю усретоше Марка;
 Али Марко слуге негледаше,
 По мимо нѣи коня прогоняше,
 У капию коня пригоняше;
 А изшета войвода Милошу
 Срете Марка побратима свога,
 Руке шире те с' у лице любе,
 Повивлѣ га Милошѣ на чардаке,
 Запе Марко нехте на чардаке;
 „Неѣу теби побро на чардаке,
 Немамъ каде побро гестовати,
 Но алъ си чуо или ниси юшѣ чуо,
 У Призрену у бѣлу граду,
 Поглавицу Леку Капетана.
 И у Леке чудно чудо кажу;
 Што е землѣ на четырый стране,
 Бутунѣ землѣ Турске и Каурске,
 Да е нема друге у свой земљи.
 Ни бѣле буле а на Влаинѣ,
 Нити има танане Латинке,
 Ко е видіо вилу на планини:
 Ни вила іой брата друга нѣе.
 А ню фале а ни насѣ не худе,
 А данасѣ смо оба побратими,
 Десили се оба неженѣни,
 Гори намѣ се брата подсмѣяше;

И гори се одъ насъ оженише!
 Оженише и породъ имаше!
 Мы остасмо брата на укора,
 Мы имамо трећегъ побратима,
 Крилатога Релю у Пазару,
 Выше Рашке выше воде ладне,
 Мы смо браћа верна одъ постаня;
 Но с' обуцы што се можешъ лепше,
 И понеси блага неколико,
 Понес' златанъ прстенъ за девојку,
 Позват' ћемо Релю крилатога,
 Кадъ одемо здраво у Призрене,
 Некъ насъ види Лека и девојка,
 Нека пође за кога јој драго,
 Еданъ да е итаръ ђувеглія
 А двоица да су два двера,
 С' Лекомъ да смо главнѣи пріятельи:
 Зачу Милошъ, и мило му было,
 Оставио у авлій Марка,
 Милошъ оде на танке чардаке,
 Те облачи дивно одіело,
 Самуръ калпукъ и чекрк-челенку,
 И на себе три ката альина,
 И пригрну коласту аздію,
 Кое данасъ ни у краля нема,
 Отишло е триестъ кеса блага,
 Докъ е уд'ріо изнутра поставу
 А с' лица јој ни есапа нема,
 Ту е много благо потрошено,
 А слуге му ждраля изведоше,
 Док' с' обуче войвода Милошу;
 Алъ се Марко віна напоіо
 Поіо е раванъ чабаръ віна,
 Другимъ чабромъ коня напоіо.
 Я дати е окомъ погледати,
 Погледати войводу Милоша;
 Весео ти Марко ђувеглія,

Кодъ овога войводе Милоша,
 У высину да већега нема,
 У плећима пошире га нема,
 Каколи в лице у юнака,
 Каквѣли су очи обадвѣ,
 Каквили су они мркій брцы,
 Танкій брцы пали на рамена:
 Благо оной коя за нѣг' пође.
 Добрѣ ее коня доватише,
 Отидоше равной Митровицы;
 Спустише се ка Ђни Пазару,
 Покрай Рашке подъ Рельине дворе,
 Виђе Реля сrete побратиме,
 Руке шире у лице се любе.
 У капи конѣ разяаше,
 Итре слуге конѣ прифатише,
 Позивлѣ ий Реля на чардаке,
 Не хте Марко, већъ Рельи беседи:
 Мы нећемо побро на чардаке,
 Ни на чардакъ ни на тазку кулу;
 Све му каза кудъ су наумили:
 „Айде Реля айде побратиме!
 Мы ћемо те мало почекати,
 Одени се што се можешъ леише,
 Некъ ти слуге конѣ одседлаю;
 Реля быо едва дочекао,
 Я дати в окомъ погледати.
 Кадъ се обуче еданъ крилатъ юнакъ,
 Но да видишъ дивна ђувегліе,
 Ђувегліе Релѣ крилатога,
 Ние шала еданъ крилатъ юнакъ,
 Ние шала крила и окрилѣ,
 А яданъ ти прама нѣга Марко,
 А яданъ ти Милошъ войвода,
 Виловита коня узяшіо,
 Ударише полѣмъ широкіемъ,
 Покрай Рашке покрай воде ладне,

На бродове води ударише,
 Преиђоше воеу Дошаницу
 Седамдесетъ и седамъ бродова;
 Латише се села Колашина;
 Спустише се равной Метој.
 На Сеновацъ село ударише,
 Метою равну преидоше,
 Латише се поля призренскога
 Исподъ Шаре високе планине,
 Подалеко у пољу бяху
 А виђе иъ Лека Капетане,
 Па довати дурбинъ одт биљора,
 Да погледи коѣ и одкудъ ѣ,
 Али види Леко Капетане,
 Све валяне конѣ и юнаке,
 Како ѣ дурбинъ на око туріо,
 Позна Лека три срске войводе,
 Позна Лека за чудо му было,
 И мало се Лека препадноу,
 Викну Лека изъ бѣла грла:
 „Слуге мое! отвор’те капию,
 Слуге мое полю поитайте,
 Иду мени три срске войводе,
 Ништа незнамъ шта ѣ и како ѣ,
 Ништа незнамъ елѣ намъ земля мирна,
 Брже слуге отвор’ше капию
 Подалеко полю изашише,
 Поклон’ше се до земљице прне;
 Алѣ войводе слуге негледаю,
 У Капию конѣ угонише,
 Тада слуге нѣма допадоше,
 Витезове конѣ прифатиш,
 А изшете Лека Капетане,
 У авлій три войводе срете,
 Руке шире те с’ у лица кюбе;
 За юначко питаю се здравлѣ,
 За беле се руке уватише,

Иду брата на танке чардаке,
 Кадъ дођоше врху на чардаке,
 Кудъ годъ Марко землю проходіо,
 Ни чему се ніе начудіо,
 Нити себе одъ шта застыдіо;
 Ту с' зачуди Марко и застиди,
 Кадъ у Леке сагледа чардаке,
 И Лекину виђе господштиню,
 Одъ шта бѣше на чардак' простирка?
 Беше чоя чардаку до врата,
 И по чоій ліепа кадифа.
 Но какви су у Леке душецы
 Каквили су подъ главу ястуцы
 Све одъ сува злата исплетени
 По чардаку многи чивилуцы,
 Ди се веша госмодеско оружѣ.
 Чивилуцы одъ біела сребра,
 Што біяху на чардак' столови;
 Столови су одъ біела сребра,
 А ябуке одъ сувога злата,
 На чардаку на ліву страну,
 Ту быяше софра поставлѣна,
 Низа софру віно наточено,
 У влаћене купе наливено.
 У врѣ софре една купа сѣди,
 Купа бере деветъ литра віна,
 Алъ е купа віна одъ сувога злата,
 То е купа Лека Капетана;
 Томе се в Марко зачудіо,
 Позивлѣ ій Лека Капетане,
 У врѣ софре место начиніо,
 Войводе в едва дочекао,
 Онда итре допадоше слуге,
 Те са софре купе подигоше,
 У руке ій дадоше войводама,
 А найпрво господару своме;
 Господару Леки Капетану,

Доста была віна избылна,
 И на софри сваке господштине.
 И одъ много струка ђаконіе;
 Пише віно па и зачанише,
 Одъ неделъ опетъ до неделъ;
 Марко често окомъ погледуе,
 Погледуе оба побратима,
 А кои ће Леки поменути,
 Проговоритъ річъ за девојку:
 Како Марко у нѣи погледуе,
 Он' предасе у земљицу црну,
 Ніе лепо Леки поменути,
 Онакоме главноме юнаку.
 Кадъ се Марко виђе у невољи
 За неволю поче говорити:
 „Поглавице, Леко Капетане!
 Мы сиђосмо и мы писмо віно,
 О свачему Леко беседисмо,
 Све те гледимъ, све те ослушкуемъ
 А кадъ ћешъ ме Леко запигати:
 Што смо дальнч землю проодили,
 И мы наше конѣ уморили;
 А ты Леко нехте да упиташъ.“
 Удари се юнакъ на юнака,
 Удари се паметъ на паметцу.
 Те му Лека чудно одговора:
 О войводо, Кралъвићу Марко!
 Како бы те брате упитао,
 Кадъ си, Марко, давно нештетио,
 Што псчешће мене не идете,
 Да с' за добро вдравлѣ упитамо:
 И мы руйна віна напиємо,
 И видимо елѣ намъ земля мирна,
 Вы сте к' мени я ћу сутра к' вама,
 Са рѣчима дочекао Марка.
 За дуго му Марко ніе мучао;
 Негъ му другу Марко одговора:

Све в тако Лека Капетане,
 Аль ти другу хоѳу беседити,
 Беседит' а доста в стидно:
 Нама тешкій гласи досадише,
 А у тебе чудо казуюћи;
 Чудно чудо поноситу Року;
 Што в землѣ на четырый стране;
 Бутунь Босне и Уруменліе,
 Што в Шама и што в Мириса,
 Аѳоліе и Анатоліе,
 И Влашкіе седамъ кралѣвина,
 Да іой друге у свой земљи нема;
 А пю фале а и насъ не худе,
 Мы смо дошли Леко Капетане!
 Да у тебе просимо девайку;
 Сва троица вємо побратими,
 Подай сестру за кога ти драго,
 Бирай зета кога теби драго,
 Єданъ да в хитаръ ѳувеглія,
 А двоица да су два ѳевера,
 С' тобомъ да смо главни пріятельи.
 Плану Лека па с' намргодіо,
 Проѳи ме се воевода Марко!
 Немой претенъ вадить за девайку,
 Ни вадити просячку буклію.
 Што самъ юнакъ одъ Бога желіо,
 То самъ данасъ вдва дочекао:
 Да я стечемъ таке пріятель,
 Аль да теби єдну муку кажемъ;
 Што си чуо ты воевода Марко;
 Да лепоте неима девайцы,
 Истина в башъ што люди кажу:
 Аль в сестра моя самовольна,
 Не бои се нікога до Бога,
 А за брата ни абера нема,
 Седамдосетъ и четырый просца,
 Што су сестри досадъ доодили,

Свакомъ сестра надила маану,
 Кодъ просіюца брата застидила,
 Не сміємъ ти прстенъ приватити,
 Ни попити просячку буклію,
 Ако сестра сутра нехте поћи,
 Како њу ти онда одговорить?
 Гроотомъ се Марко насміяо
 Па ти Леки ріечь проговара:
 „Авай Леко; веселати майка!
 А какавъ бы быо старешина,
 Те судити едномъ земљомъ равномъ,
 Па се тебе сестра небояти;
 Кунемъ ти се и Богомъ и вѣромъ,
 Да е моя у Прилипу моме,
 Па кадъ она не бы послушала,
 Я бы нѣне руке одсѣкао,
 Илъ нѣзине очи извадіо.
 Аль чуешъ ли Леко Капетане!
 Ако се боишъ миле секе твое,
 Молимъ ти се као стариему.
 Ну отиди на біелу кулу,
 Иди Леко гди ти седи сека,
 Те е моли да е доведешъ амо,
 Нека она сагледа войводе,
 Бельи досадъ ніе ни видила,
 Твою сестру, Лека ослободи.
 Нека пође за кога іой драго,
 А мы браћа кавге не имамо;
 Ђданъ да е њувоглія нъойзи,
 А двоица да су два девера,
 С' тобомъ да смо красни пріятельи:
 Скочи Лека на високу кулу,
 Оде Лека на високу кулу,
 Те Роксанди сестри казиваше:
 „Айде сеіо поносите Роксо!
 Айде сеіо на танке чардаке,
 Запало ти у віеку твоемъ;

Да избирашъ три сръбске войводе;
 Што їй данасъ у свіету нема;
 Да ти братацъ стече прїятелъ,
 А ты сею да е' удомишъ дивно.
 Сестра брату 'вако одговара:
 „Айде брате! на танке чардаке;
 Те пїй шњима віно и наздравляй;
 Ето сестре на танке чардаке,
 Оде Лека натрагъ к' войводама;
 Гди седише браћа у чардаку.
 Стаде звека висока чардака
 Зазвечаше ситвыи басамацы,
 Потковице ситне на получа,
 Аль ето ти булюкъ девояка,
 Међу ньима Роксанда девойка;
 А кадъ Рокса дође на чардаке,
 Сїну чардакъ на четырый стране;
 Одъ нѣзина дивна одіело,
 Одъ нѣзина стаса и образа,
 Погледнуше три сръбске войводе,
 Погледнуше па се застыдише,
 Запта се Рокси зачудише,
 Млого Марко чуда е видіо,
 И видіо виле на планини,
 И имао е виле посестриме,
 Ни одъ шта се нїе препануо,
 Нить се одъ шта Марко застидіо,
 Башъ се Рокси быо зачудіо;
 Сви с' одъ Коке мало застыдише,
 Погледаше у земљицу црну,
 А то виђе Лека Капетане,
 Гледа сестру гледа воеводе,
 Нећелъ юнакъ проговорити кои,
 Яли шњиме, ели са девойкомъ;
 А кадъ виде да войводе ћуте,
 Онъ ти сестру разумлюе свою:
 „Бирай сею кога теби драго,

Одъ овѣ три войводе млади,
 Ти ако си, сестро наумила,
 Узет' секо доброга юнака,
 Кои ќе намъ образъ осветлати,
 Осветлати на свакомъ мегдану,
 На мегдану свакомъ излазити,
 Успи сею, Кралъвиѣа Марка,
 Айде шњиме у Прилипа града,
 Тамо теби лоше бити неће;
 Ако ли си сею наумила.
 Узетъ секо, дилбера юнака,
 Кома снаге и лепоте нема,
 Нити има стаса ни образа,
 У свой земљи на четырый стране,
 Узми сею войводу Милоша,
 Иди шњиме на полъ Косово,
 Ни тамо ти лоше бити неће;
 Ако ли си сестро наумила,
 Да ты узмешъ крилата юнака,
 Да га грлишъ, па да се поносишъ,
 Узми секо Релю крилатога;
 Айде шњиме у Ђну Пазару,
 Ни тамо ти лоше бити неће.
 А кадъ вачу Роксанда девојка,
 По длану се дланомъ ошинула,
 Звекну чардакъ на четири стране;
 Грдну Рокса рјечъ започсла:
 „Фала богу, фала истиноме,
 Свакоме се могу дочудити,
 И свакоме яду досетити,
 А немогу свой Призренской земљи,
 Да на киме држе капетанство,
 На манитомъ Леки Капетану,
 Камо паметъ? ты е не имао,
 А у што си брате преуміо,
 На што си се данасъ преварио?
 Волела бы седу косу плести,

У Призрену нашої царевини,
 Него поѣи у Прилипу граду,
 Маркова се називати люба;
 Срѣ е Марко турска придворица,
 Са Турцѣма бѣ се и сѣче,
 Нитѣ ѣ иматѣ гроба, ни укоца,
 Нитѣ сѣ Марку гроба опояти,
 Што ѣ мене кодѣ лецоте мое,
 Будемѣ люба турске придворице?
 Ни ту ти се не бѣ разлютила,
 Што се варашѣ Марку радѣ юнашества:
 Него самѣ се на те ризлютила:
 Шта сѣ видѣо шта си смиловао,
 На томѣ твоемѣ войводи Милошу,
 Ди е виѣенѣ дилѣ е снажанѣ юнакѣ,
 Нисилѣ чуо што говоре люди,
 Да е Милошѣ одѣ кобиле роѣенѣ,
 И то нека сура бедевиѣ,
 Бедевиѣ што ждреби ждралѣве.
 Нашли су га зоромѣ у ергели,
 Кобила га сисомѣ одоила,
 Сѣ тога снажанѣ, сѣ тога высокѣ есте;
 Ни ту ти се не бѣ разлютила,
 Него самѣ се брате разлютила,
 Шта ми кажеш Релю крилатога,
 Камо паметѣ, ты е изгубѣо!
 Камо езѣкѣ не проговорѣо,
 Што ты брате Релю не упита.
 Одѣ кога е ѣела и колена,
 Ко ли отацѣ, ко лѣ нѣгова майка;
 Я самѣ чула што говоре люди, —
 Да е Реля Пазарско кониле,
 Нашли су га зоромѣ на соваку,
 Ёѣуплиня нѣга одоила,
 Сѣ тога има крыла и скрилѣ.
 Неѣу за те поои ни еднога.
 То изречи оде низѣ чардаке;

Запали се образъ одъ образа,
 А застыди юнакъ одъ юнака;
 Плану Марко као оганъ живый,
 Па поскочи на ноге лагане,
 Вади бритку саблю с' чивилука,
 Хтеде Леки главу до укине,
 Милошъ скочи те уфати Марка,
 У руки му саблю уфатио,
 Себи руке Кралъвићу Марко,
 Остав' саблю да е Богъ убиѣ,
 Былъ овакогъ брата погубио,
 Кои насъ е красно дочекао,
 А збогъ едне грдне копилице,
 И сву Леки землю разплакао,
 Неда Милошъ Леки кидисати,
 Виѣ Марко, па се досетио,
 Нехте свою саблю отимати,
 Но погледну пиналъ за поясомъ,
 Па потрча низъ танке чардаке;
 Кадъ се Марко землъ доватио,
 И на земљи камене калдрме,
 Али Рокса близу куле была,
 Обколиле Росанду девојке,
 Држе скуте и држе рукаве,
 Виѣ Марко на изъ грла викну:
 Ай девојко! поносита Роксо!
 А тако ти те младости твое,
 Садъ уклони одъ себе девојке,
 И обрни к' мени твое лице,
 Ёлъ се Роксо есамъ застидио,
 На чардаку одъ брата твоега,
 Па те Роксо ни видіо нисамъ,
 А кадъ доѣмъ у Прилипу граду,
 Оѣ мени сестра досадити,
 Пытаюћи каква беше Рокса,
 Обрни се да ти видимъ лице.
 Али Рокса одмакне девојке,

Поврати се и обрну лице,
 Виђе Марко и сагледа Роксу,
 Лютить Марко па се придрнуо,
 Едно скочи и далеко скочи,
 И за руку увати девојку,
 Оштаръ піналъ вади одъ пояса,
 Те іой десну одсіече руку,
 Одсече іой руку до рамена,
 Десну руку даде у ліву,
 А піналомъ очи извадіо,
 Па ій зави у свилений яглукъ,
 На іой тури у десно пѣдарце:
 Па іой рече Кралъвићу Марко;
 „Бирай саде Росанда девојко,
 Бирай саде кога теби драго,
 Ил' ти драго турску придворицу,
 Ил' ти драго Кобилићъ Милоша,
 Ил' ти драго Релю копилана,
 Ришти Роса, далеко се чуе,
 Свога брата Леку поминяше,
 А мой брате Леко Капетане!
 Заръ невидишь гди погибо лудо,
 Одъ силнога Кралъвића Марка.
 Чуе Лека горе на чардаку,
 Али ћути као каменъ синій
 Нити смеде штагодъ проговоритъ,
 Ёлъ и Лека може погинути.
 Викну Марко свое побратиме,
 Викну Марко нехте на чардаке,
 Ајдте браћо мени нисъ чардаке,
 Понес'те ми саблю у рукама;
 Земанъ дође да мы путуемо.
 Побратими Марка послушаше,
 Допадоше к' земљи и лалдрми,
 Подъ чардакомъ Марко саблю паше,
 На добре се конь доватише,
 Отидоше полѣмъ широкиемъ;

Оста Лека како студенъ камень,
Оста Рокса грдніемъ кукавѣмъ.

Кралѣвићъ Марко и Вуча генералъ.

Или грми ил' се земля тресе?
Нчти грми нит' се земля тресе;
Већъ пуцаю на граду топови,
На тврдоме граду Барадину.
Шенлукъ чини Вуча генерале.
Ерѣ в Вуча шићарѣ задобію,
Три войводе ербске уватию.
Едно есте Милошъ одъ Поцера.
Друго есте Топлица Милане,
А треће е Косанчићъ Иване;
Баціо іѣ на дно у тавницу,
Гдино лежи вода до колена;
А юначке кости до рамена,
Цвели юнакѣ Милошъ одъ Поцера,
Ерѣ се Милошъ ніе научію,
Подносити муку и неволю;
Цвели дакле као мѣта гуя,
Привлачи се на пенѣрѣ тавници,
Те онѣ гледа знана опазію;
Небылъ кога юнакѣ по соцацѣ;
Алѣ припази пошту кнѣйгоношу,
Пакѣ дозивль Милошъ одъ Поцера:
„Богомѣ брате! пошто кнѣйгоноша,
Донеси ми еданѣ листѣ артіе,
Да напишемѣ едну ситну кнѣйгу.
То е пошта за Бога примію,
Донесе му еданѣ листѣ артіе,
Седе Милошъ ситну кнѣйгу писатѣ,
У Прилипу у бѣдоме граду.

Своме побри Кралъвићу Марку!
 Вогомъ брата Кралъвићу Марко!
 Иль нечуетъ ил' не аешъ за ме?
 Тешке самъ ти муке допадноу,
 Побратиме у маѣарске руке,
 Увати ме Вуча генерале.
 И іоштъ моя оба побратима:
 Бацьо насъ на дно у тавницу,
 Гдино лежи вода до колена,
 А юначке кости до рамена;
 Лежимъ брата три біела дана;
 Ако будемъ, брата, и іоште три дана,
 Никада ме више видить неѣшъ,
 Избавляй ме побратиме Марко!
 Ялъ за благо, али за юнашество;
 Па у лице перомъ ударіо,
 Одъ образа крви наточіо,
 С' крвлю нѣму кнѣигу запечати,
 Па е даде пошти кнѣиггоноши,
 И даде му дванаестъ дуката;
 Па е пошти Милошъ говоріо:
 Носи кнѣигу беломе Прилипу,
 На колено Кралъвића Марка,
 Оде пошта беломе Прилипу,
 У нѣг' стиже у свету недѣлю,
 Када Срби у цркву біяху,
 Стаде пошта предъ біелу цркву,
 Докле Марко изиђе изъ цркве,
 Кадъ изиђе Кралъвићу Марко;
 Пошта кану подъ мишицу бацьи:
 Покланя се до земљице Маргу,
 Па му даде листъ кнѣиге танане,
 Када Марко ситну кнѣигу прими,
 Стоѣи е кнѣигу проучіо;
 Када види шта му кнѣига каже,
 Ударише м' сузе изъ очію,
 Па е онда Марко беседіо:

„Авай мени драгій побратиме!
 Ту ли си ми боланъ допадноу?
 Алъ тако ми мое вѣре тврде,
 Оѣе тебе побра избавити,
 Ялъ за благо, яли за юначство,
 Пакъ онъ оде своіой танкой кули;
 Съде мало те се напи віна,
 Па припаса саблю оковану,
 И пригрну ѣуракъ одъ куряка,
 И на главу капу одъ куряка,
 Привезао е мркомъ еменіомъ;
 Пакъ узимзѣ коплч убоито,
 Пакъ се сиушта у подруме Шарцу,
 Те опреми Шарца одъ мейдана,
 Притеже му седморе колане,
 Заузда га уздомъ позлаћеномъ,
 Па наточи тулумину віна,
 Обѣси е о ункашѣ Шарцу своме,
 С' десне стране тешку топозину,
 Да не крива ни тамо ни амо;
 Па се Шарцу на рамена бацы,
 Окрену га одъ Прилипа града,
 Оде право стойну Београду,
 Кадъ е было покрай Београда,
 Увати се те се напи віна,
 Пакъ одатле поклопи шарину,
 За Дунавомъ скела догоди се,
 Два путъ Марко скелецію викну,
 Пакъ га више ни чекати не хте,
 Већъ натера Шарца на Дунаво,
 Оде управ' граду Варадину,
 Подъ Варадинъ у полъ зелено;
 Ту устави Шарца одъ мейдана,
 Па удари коплѣ у ледину,
 За коплѣ е привезао Шарину
 Тулумину скиде за ункача,
 И врже е у зелену траву;

Па онъ седе пити мрко вино,
 Не піе га чимъ се піе вино, піе
 Већъ леђеномъ одъ дванаестъ ока.
 Полу піе, полу Шарцу дае.
 Кадъ у ютру ютро освануло,
 Пошетала Велимировица,
 Мила сная Вуче генерала,
 По бедену града Варадина;
 Она гледа низъ полъ зелено,
 У полю е упазила Марка
 Кадъ угледа Кралъвића Марка;
 Тролътна е увати грозница,
 Па побеже у біеле дворе
 Ню ми пита Вуче генерале,
 Шта е теби моя снао драга?
 Казуе му Велимировица:
 „О мой свекре Вучи Генерале!
 Съди юнакъ у полю швроку,
 У ледену коплѣ ударіо,
 За коплѣ е коня привезао,
 А предъ њиме стои тулумъ вина,
 Не ше га чимъ се піе вино,
 Већъ леђеномъ одъ дванаестъ ока;
 Полу піе, полу коню дае,
 Конь му ніе као што су коньи.
 Веће шаренъ како и говедче;
 Юнакъ ніе као што су юнацы,
 На плећима ћуракъ одъ куряка,
 На глави му капа одъ куряка,
 Привезао е мркомъ еменіомъ,
 Нешто црно држи у зубима,
 Колико годъ полгодишнѣ ягнѣ.
 Вели њойзи Вуча генерале,
 Не плаши се моя снао драга!
 Я онаки имамъ у тавници
 И њѣга ћу сада добавити.
 Па дозива сына Велимира:

Велимире! мое чедо драго,
 Узми сине до триста катана,
 Иди доле у полъ широко,
 Доведи ми онога юнака.
 Велимиръ е на ноге скочио,
 Па узима до триста катана,
 Онъ уседне вранца помамнога,
 И извиѣ граду на капию,
 Скочи Марко са чѣтырый стране.
 Марко седи, пив чарно вино;
 Алъ катане Шарацъ опазіо,
 Поче ногам' о земљицу туѣи,
 Примиче се своме господару;
 Кадъ погледа Крааѣвиѣу Марко,
 Алъ катане нѣга обколиле;
 Попи Марко леѣеницу вина,
 Бацы леѣенъ у зелену траву,
 Па се тури на рамена Шарцу,
 А катане на нѣгъ ударише.
 Да е коме погледати было,
 Кадъ удари на катане Марко,
 Како соко меѣу голубове,
 Што погуби сабљомъ окованомъ,
 Што погази шарцемъ одъ мейдана,
 Што подави у тихомъ Дунаву;
 Побеже му дѣте Велимире,
 Тера нѣга на шариви Марко,
 Достиге га у полю широку,
 Довати га мало топузиномъ,
 Паде дете у зелену траву,
 Сиѣ Марко с' коня шаренога,
 Савеза му и ноге и руке,
 Па г' обеси Шарцу о ункачу,
 Па онъ оде своіой тулумини,
 Бацы дете у зелену траву,
 А онъ седе опетъ пити вино.
 То гледала Велимировица,

Па отиде Вучи генералу:
 „Зло ти віно Вуча генерале!
 Зло ти віно и горе ти было,
 Све катане теби изгибоше;
 Велимиру юнакъ свеза руке,
 Савеза му руке и ноге,
 Па енога піе руйно віно,
 А Велимиръ у травицы лежи.
 Проговара Вуча генерале:
 „Небой ми се моя снао драга!
 Садъ ѣшь видить докъ се стараць крене
 Па онъ дрмну на граду топове,
 Три хиляде с. стави катана,
 Па уседне свою бедевию,
 И изиђе граду на капію;
 Онъ нареди низъ полъ катане,
 Обколише на четирий стране,
 А то ништа и невиди Марко,
 Аль припази Шараць одъ мейдана,
 Па ногама о земљицу туче,
 Примиче ее своме господару;
 Кадъ погледа Кралъвиѣу Марко,
 Аль катане нѣга обколише,
 Онъ поскочи на ноге лагане,
 Па се маши Шарцу на рамена.
 Да е коме сести на видити,
 Кадъ потеря по полю катане,
 Сабля му е у десницы руцы,
 У левой е копль убоито,
 У зубима дивгенъ одъ шарине;
 Кога Марко саблемъ удараше;
 Одъ еднога двоице падаше;
 Кога Марко коплемъ удараше,
 Преко себе нѣга пребацаше;
 Докъ с' окрену неколико пута
 Оде к' врагу млада катанія;
 Побеже му Вуче генерале,

На нѣговой танкой бедевій,
 Потера га на шарини Марко,
 Брза му в пуста бедевія,
 Хтеде утећ' граду Варадину,
 Люльну Марко тешкомъ топузиномъ,
 Па в пушта за нѣимъ преко поля,
 Удари га сапомъ одъ топуза,
 Паде Вуча у зелену траву,
 Тад' допаде Кралъвићу Марко:
 Свеза Вучи руке наопако,
 Савеза му и ноге и руке,
 Обеси га Шарцу о ункачу,
 И увати танку бедевію,
 Па онъ оде сыну Велимиру,
 Па привеза едногъ за другога,
 Па пребацы преко бедевіе.
 Бедевію свеза за шарину,
 Оде управ' беломе Прилипу,
 Обоицу бацы у тавицу.
 Кнѣигу пише генераловица,
 Те в шалъ беломе Прилипу.
 „Богомъ брате, Кралъвићу Марко!
 Не губи ми Вучу генерала,
 И моего сына Велимира:
 Ишти Марко што в теби драго
 Дође кнѣига Кралъвићу Марку,
 Када види шта му кнѣига каже,
 Онда Марко другу кнѣигу пише;
 Вѣрна люба Вуче генерала,
 Пусти мени сва три побратима,
 И подай имъ три товара блага,
 И пусти ми старога Топлицу*)
 И подай му три товара блага,

*) Топлица, етацъ Милана, было в пређе затворенъ, на су
 ова троица ишли да га отму, те и нѣи (пошто су рас-
 били ушли у градъ) некако уватио Вуча генералъ.

Срѣ е юнакъ много дангубіо;
 И дай мени три товара блага,
 Што самъ мога намучіо Шарца,
 После тога, Генераловице,
 Ето тамо Милошъ одъ Поцера,
 Па ви с'нѣме како с'погодите.
 Оде кнѣига граду Варадину,
 Када дође генераловицы,
 Кнѣигу гледа генераловица,
 Шалъ благо одъ Прилипа Марку,
 Па узима одъ тавнице ключе,
 Те отвора проклету тавницу,
 И извади, три войводе млада,
 И са нѣима старога Топлицу,
 Га ій води на біелу кулу,
 Те бербере хитре добавила,
 Єдни мію, други браду брію,
 А трећи имъ нокте сарезую;
 Донесе имъ віно и ракіе,
 И на изборъ много ѣаконіе,
 Показа имъ што учини Марко;
 Па говори Милошу войводи:
 Богомъ брате! войвода Милошу,
 Пустите ми мога господара,
 И моего сына Велимира.
 Ньой говори Милошъ ооъ Поцера:
 „Небойми се, генераловице!
 Дай ми вранца Вуче генерала,
 Што га яши єдномъ у години,
 Када иде у Текію цркву,
 Опреми га како г' Вуче спрема,
 Да поиграмъ преко Нѣмадіе,
 И дай мени одъ злата каруце,
 И у нѣима ѣванаєтъ вранаца,
 Што ій преже Вуче генерале,
 Када иде до Беча ѣсару,
 Да ми однесу старога Топлицу,

Дай ми руво Вуче генерала,
 Што га носи о Воскресенію,
 Да обучемъ моего Тошлицу.
 Све му даде генераловица,
 И свакоме жиладу, дуката,
 Што ће пити віно до Прилипа.
 Пакъ одоше беломе Прилипу,
 Лепо їй в дочекао Марко,
 Пусти Марко Вучу генерала,
 И нѣгова сына Велимира,
 И даде му многе пратиоце;
 До нѣгова града Варадина
 А войводе поделише благо,
 Пакъ се руйна накитише віна,
 И у бѣло възлюбише лице,
 Сваки Марка у біелу руку;
 Па одоше сваки своме двору.

Женидба Кралѣвића Марка.

Седе Марко за вечеру с' майкомъ,
 Стаде мати Марку беседити:
 О мой сыне Кралѣвићу Марко!
 Већ е твоя остарила майка,
 Неможе ти преправлять вечере,
 А неможе служит' Марка віномъ,
 А неможе лучемъ свіетлити;
 О жени се мой премилій сыне,
 Да замѣну стечемъ за живота.
 Вели Марко остарѣлой майки:
 Ой Богами моя стара майко!
 Прошао самъ деветъ кралѣвина,
 И десету Турску царевину,
 Гди я нађо за мене девојку,

Онде нема за те пріятеля;
 Гди я нађо за те пріятеля,
 Онде нема за мене девојке,
 Осимъ одну моя стара майко!
 Башъ у двору краля Шишманина,
 Мати моя у земљи Бугарској;
 Я в нађо на води Чатрній;
 Кадъ в види моя стара майко,
 Око мене трава окрену се,
 Ено мати за мене девојке,
 Ено за те добра пріятеля;
 Сприми мени танке брашненице,
 Да я идемъ просити девојку.
 Стара мати едва дочекала,
 Та нечека докъ ютро осване,
 Већъ му меси шећерли колаче.
 Кадъ у ютру ютро освануло,
 Сприми Марко себе и свогъ Шарца,
 Па наточи тулумину віна,
 Обеси в о седло шарици,
 С' друге стране топовину тешку,
 Пакъ усесе помамвога Шарца.
 Оде право у землю Бугарску,
 Беломъ двору краля Шишманина.
 Далеко га краљу угледао,
 Мало ближе предъ нѣг' изшетао:
 Шире руке у лице се любе,
 За юначко питаю се здравлѣ;
 Слуге вѣрне конѣ приватише,
 Одведоше у подруме долвѣ;
 А краљ Марка на біелу кулу.
 За готову софру засѣдоше,
 Па стадоше мрко пити віно.
 А када се понапише віна,
 Марко скочи на ноге лагане,
 Капу свида до землѣ се свія,
 Онъ одъ краля заприси девојку,

4*

Краль в даде не рече ни рече,
 Докъ постави прстенъ и ябуку,
 И пореза руво на девойку,
 И дарива свекра и пуницу;
 Даде Марко три товара блага,
 Одгодіо читавъ месецъ дана,
 Докъ отиде беломе Прилипу,
 И покупи киѣене сватове.
 Беседи му девоячка майка;
 „О мой зете Кралъвиѣу Марко!
 Немой водитъ туѣина девера,
 Веѣъ ил, брата, или братучеда,
 Девойка е и одвише лепа,
 Боимо се големе срамоте.
 Ту е ноѣцу преноѣіо Марко;
 Па у ютру опреми Шарину.
 Оде управъ беломе Прилипу,
 Кадъ е быо до Прилипа града,
 Далекo га мати упазила,
 Мало ближе предъ нѣгъ изшетала,
 Руке шири у лице га любви,
 Марко майку у бѣлу руку.
 Пита майка свога сына Марка:
 О мой сыне Кралъвиѣу Марко!
 Есилъ мени мирно путовао?
 Есилъ мени снау испросіо?
 Мени снау, теби вѣрну люблю?
 Рече Марко остарѣлой Майцы:
 Есамъ майко мирно путовао,
 И девойку себи испросіо,
 Потрошіо три товара блага,
 И кадъ поѣо двору момъ беломе,
 Рече мени девоячка майка:
 О мой зете Кралъвиѣу Марко!
 Немой водитъ туѣина девера,
 Веѣъ илъ брата или братучеда:
 Девойка е и одвише лепа,

Боимо се големе срамоте;
 А я мати, знашъ да брата немамъ,
 Брата немамъ братучеда немамъ.
 Вели нѣму остарѣла Марко!
 О мой сыне Кралѣвићу Марко!
 Зато немай бриге ни колико;
 Већъ начини едву ситну кнѣигу,
 Те е пошљи Дужду одъ Млетака,
 Некъ ти пође на кумство вѣнчано,
 Некъ поведе петъ стотина свата;
 Другу шалји Земљићу Стѣпану,
 Да ти буде деверъ кодъ девојке,
 Некъ поведе свата петъ стотина,
 Па се небој никакве срамоте.
 Када Марко разумео речи,
 Онда свою послушао майку;
 Онъ написа кнѣигу на колѣну,
 Едну шалъ Дужду Млетачкоме,
 Другу побри Земљићу Стѣпану.
 Мало време затимъ постояло:
 Алъ етоти Дужда одъ Млетака,
 Са нѣимъ иде петъ стотина свата;
 Дужде оде на танану кулу,
 А сватови у полъ широко;
 Мало затимъ ето и Стѣпана,
 И онъ води петъ стотина свата,
 Састаше се на кули тананой,
 Те се мрка понапише вина;
 Одатле се свати подигоше
 Отидоше у земљу Бугарску,
 Управъ двору краля Шишманина.
 Лепо ий е краљ дочекао;
 Воде конѣ у подруме долнѣ,
 А юнаке на бѣеле куле:
 Придржа ий три бѣла дана;
 Починуше конѣи и юнацы:
 Кадъ четврто ютро освануло,

Повикаше кићени сватови:
 „Азурала, кита и сватови!
 Кратки данци, а дуги конаци,
 Оће намъ се дома застарити.
 Краль изнесе господске дарове,
 Комъ яглука, коме бошчалука,
 Куму даде одъ злата сѣнию,
 А деверу одъ злата кошулю,
 И даде му коня и девайку;
 Юштъ деверу краль говораше:
 Ето теби коня и девайка,
 До Маркова двора бѣлого;
 Предай Марку ту лепу девайку,
 На часть теби коньницъ одъ мейдана.
 Дигоше се кићени сватови,
 Путовати узъ полъ бугарско,
 Гди е срећа има и несреће;
 Дуну ветаръ у полю широку,
 Те подиже дувакъ на девайцы,
 Указа се лице у девайке,
 Види лице Дужде одъ Млетака,
 Одъ муке ге глава заболела,
 Едва чека кадъ ће ноѣца доћи.
 Кадъ сватови на конакъ доѣше,
 Тад' пошета Дужде одъ Млетака,
 До шатора Земљића Стѣпана,
 Па Стѣпану тихо говораше:
 Ой девере Земљићу Стѣпане!
 Дай ты мени твою милу снау,
 Едну ноѣцу за вѣрну любовцу,
 Ево теби една чизма блага,
 Мой Стѣпане, све златни дуката.
 Вели нѣму Земљићу Стѣпане:
 Бути Дужде окаменію се!
 Пало ти е на умъ погинути;
 Поврати се Дужде одъ Млетака.
 Кадъ су были на другомъ конаку,

Шета Дужде беломе шатору,
 Па говори Земљићу Степану:
 „Дай Стѣпане! твою милу снау,
 Ёдну ноѣцу за вѣрну любовцу,
 Ево теби двіе чизме блага,
 Мой Стѣпане све златни дуката,
 Стѣпанъ нѣму горко одговори:
 Иди Дужде изгубіо главу!
 Како ће се облюбити кума,
 Поврати се Дужде подъ шаторе:
 Кадъ су были на трећемъ когаку.
 Иде Дужде деверу Стѣпану:
 „Дай девере твою милу снау,
 Ёдну ноѣцу за вѣрну любовцу,
 Ево теби три чизме дуката,
 Превари се Земљићу Степане,
 На три чизме жутіе дуката;
 Даде Дужди свою милу снау,
 Узме себи три чизме дуката,
 А Дуждъ куму за пребелу руку,
 Одведе е подъ свое шаторе;
 Па е куми тихо беседіо:
 Седи доле моя мила кумо,
 Да с' грлимо и да с' милуемо.
 Алъ девойка куму на то рече:
 Е мой куме Дужде одъ Млетака!
 Мене стара проклиняла майка,
 Да не любимъ брадата юнака,
 Већъ юнака млада голобрада,
 Као што е Кралъвићу Марко.
 Кадъ то чуо Дужде одъ Млетака,
 Онъ бербере хитро добавіо.
 Ёданъ міе, други браду бріе,
 Цокланиа е ліпа девойка,
 Купи браду у ягрукъ завія;
 Па бербере Дужде изгоніо,
 Своіой куми тихо беседіо:

Сѣди доле моя мила кумо!
 Алъ Бугарка нѣму одговара:
 А мой куме Дужде одъ Млетака!
 Ако чуетъ Кралѣвиѣу Марко,
 Обое ѣмъ изгубити главе,
 Вели Дужде лепоти девойцы:
 Седи доле немой лудовати,
 Ено Марко у среди сватова,
 Гди в бели шаторъ разапео,
 На шатору ябука одъ злата,
 У ябуцы два камена драга,
 Те се види до полу сватова,
 Веѣъ ты седи да се милуемо,
 Одговара лепота девойка:
 Стани мало мой предрагій куме!
 Докъ изиѣмъ предъ шаторе беле,
 Да погледамъ небу у облаке,
 Иль в ведро или в облачно.
 Кадъ изиѣе млада предъ шаторе,
 Види шаторъ Кралѣвиѣа Марка,
 Заигра се млада низъ сватове,
 Како еленъ одъ године дана,
 До шатора Кралѣвиѣа Марка.
 Марко лего савакъ боравити,
 А девойка стаде выше нѣга;
 Рони сузе низъ біело лице.
 Кадъ се прену Кралѣвиѣу Марко,
 Онда рече бугарской девойцы:
 „Оряткиньо бугарска девойко!
 Заръ неможешъ мене причекати,
 Докъ доѣмо моме беломъ двору,
 И хрістіянски законъ совршимо?
 Привати се саблѣ оковане.
 Поклони се лепота девойка.
 Па говори Кралѣвиѣу Марку:
 „Господару Кралѣвиѣу Марко!
 Я ты нисамъ рода хорятскога,

Већъ еднога рода господскога,
 Ты са собомъ водишь хорятине,
 Хорятина кума и девера;
 Продаде ме Земљићу Стѣпане,
 Дужду куму за три чизме блага;
 Ако мени Марко неверуешъ,
 Ево браде Дужда одъ Млетака;
 Просипа му браду изъ яглука.
 Кадъ то види Краљвићу Марко,
 Онъ девоицы, овако говори:
 „Седи доле лепото девојко!
 У ютру ће потражити Марко.
 Па онъ леже санакъ боравити,
 Кадъ освану и ограну сунце,
 Уста Марко на ноге лагане,
 И прегрну ђуракъ наопако,
 А у руку топузину тешку;
 Оде управ' куму и деверу,
 Те онъ њима добро ютро дав:
 Добро ютро куме и девере!
 Ой девере камо твоя снаша?
 А ты куме! гди е твоя кума?
 Бути деверъ ништа неговори:
 Проговара Дужде одъ Млетака:
 Е мой куме, Краљвићу Марко!
 Садъ су люди свакояке чуди,
 Садъ се ніе ни шалити е' миромъ.
 Вели њму Краљвићу Марко:
 Зла ти шала Дужде од Млетака!
 Ніе шала обрјана брада,
 Камо теби брада ючераня?
 Јоштъ му хтеде Дужде говорити;
 Алъ недаде Краљвићу Марко,
 Ману сабљомъ одкиде му главу;
 Побеже му Земљићу Стѣпане:
 Стиже њга Краљвићу Марко,
 И њга е сабљомъ доватіо,

Одъ одного двоицу скроио.
 Пакъ се врати у свое шаторе,
 Те опреми себе и свогъ Шарца,
 Подиже се кита и сватови,
 Здрав' одоше беломе Прилину.

Марко Кралъвићъ познае очину саблю.

Рано рани Туркиня девојка,
 Пріе зоре и біела дана,
 На Марицу біелити платно.
 До сунца іой бистра вода была;
 За сунца се вода замутила,
 Ударила мутна и крвава,
 Па доноси конъ и калпаке,
 Испредъ полдна ранѣне юнаке;
 Па нанесе одного юнака;
 Узела га вода на матицу,
 Окреће се низъ воду Марицу.
 Виђе юнакъ кодъ воде девојку,
 Па е поче Богомъ сестримити;
 „Богомъ сестро легото девојко!
 Бацы мени едни криу платна,
 Извади ме изъ воде Марице,
 Честиту љу тебе учинити.
 Девојка е за Бога примила,
 Бацы нѣму еданъ край одъ платна,
 Извади га води на обалу.
 На юнаку ране седамнаестъ;
 На юнаку чудно одіело,
 О бедри му сабля окована,
 На сабљи су три балчака златна,
 У балчацым' три камена драга,
 Валя сабля три царева града

Вели юнакъ Туркињи девоицы:
 Сестро моя Туркиньо девоико!
 Кога имашь кодъ твогъ белогъ двора?
 Рече нѣму Туркиня девоика;
 Имамъ одну остарѣлу майку,
 И имадемъ брата Мустаф-агу;
 Проговара добаръ ранѣнъ юнакъ:
 Сестро моя Туркиньо девоико!
 Иди кажи брату Мустаф-аги,
 Да е носи свомъ беломе двору,
 Кодъ мене су три ѣмера злата,
 У свакоме по триста дуката;
 Я ѣу еданъ теби поклонити,
 Другій твоемъ брату Мустаф-аги.
 А треіій ѣу себи оставити,
 Да я видамъ мое грдне ране,
 Ако Богъ да, те ране извидамъ,
 Честиту ѣу тебе оставити,
 И твоега брата Мустаф-агу.
 Оде сея двору біеломе,
 Те казуе брату Мустаф-аги:
 Добила самъ ранѣна юнака,
 На Марицы на води студеной;
 Кодъ нѣга су три ѣмера блага,
 У свакоме по триста дуката;
 Еданъ оѣе мени поклонити,
 А другій ѣе теби Мустаф-ага,
 А треіій ѣе себи оставити:
 Да онъ вида свое грдне ране,
 Немой ми се брате преварити,
 Да погубишь ранѣна юнака,
 Донеси га нашемъ беломъ двору.
 Оде Туре на воду Марицу;
 А кадъ види ранѣна юнака,
 Узе гледать саблю оковану,
 Ману нѣоме одсече му главу.
 Сиде с' нѣга прекрасно одѣло,

Па онъ оде двору біеломе
 Предъ нѣга е сестра излавила,
 А кадъ види шта е учинію.
 Она рече брату Мустаф-аги,
 „Зашто брате да одъ Бога нађешъ!
 Зашто с' губи мога побратима?
 Нашто си се боланъ преварио?
 А на одну саблю оковану!
 Еда Богъ да одсекла ти главу,
 То му рече узъ кулу утече.
 Мало време затимъ постояло.
 Дође ферманъ одъ цара турскога,
 Мустаф-аги да иде на войску,
 Иде Муя у цареву войску,
 Припасао саблю оковану,
 А када дође у цареву войску,
 Гледа саблю мало и велико,
 Никоме се извадити неда;
 Оде сабля одъ руке до руке,
 Докъ не дође Кралъвићу Марку.
 Сама му се сабля извадила.
 Кадъ е Марко саблю сагледао,
 Алъ на сабљи три слова христ'јанска.
 Едно слово Новака ковача,
 Друго слово Вукашина крала,
 Треће слово Кралъвића Марка.
 Пита Марко Туре Мустаф-агу:
 Ой Бога ти турско момче младо:
 Од- кудъ теби ова бритка сабля,
 Или си е за благо купио,
 Или си е у бою добио,
 Или ти е одъ бабе остало,
 Или ти е люба доніела;
 Доніела люба одъ мираза?
 Вели нѣму Туре Мустаф-ага,
 Ой Бога ми каурине Марко!
 Кадъ ме питашиъ право љу ти казат'

Све му каза како но е било.
 Вели нѣму Краљвићу Марко;
 Зашто Туре да одъ Бога наѣшъ?
 Ниси нѣму ране извидао,
 Данасъ би ти дао агалукѣ.
 Кодъ нашега цара честитого,
 Вели нѣму Туре Мустаф-ага:
 Бре не лудуй каурине Марко!
 Да ти можешъ добитъ агалукѣ,
 Найпріе би себи извадіо,
 Веѣъ дай ано саблю оковану.
 Ману сабљомъ одъ Прилипа Марко,
 Скиде главу Турчин' Мустаф-аги,
 Отидоше цару називати;
 Царъ по Марка оправіо слугѣ,
 Како кои Марку долазаше,
 Марка зове, Марко не говори;
 Веѣъ онъ седи пѣе мрко віно.
 Кадъ се Марку веѣе досадило,
 Онъ пригрну ѣуракъ наопако,
 А узима тешку топузину,
 Па отиде цару подъ шаторѣ,
 Колико се разлотио Марко,
 У чизмама седе на серѣаду:
 Па погледа цара по пріеко.
 Кржаве му сузе изъ очію.
 Кадъ е царѣ загледао Марка,
 И предъ нѣимѣ тешку топузину,
 Царъ в' одмиче, а Марко с' примиче,
 Докъ дотѣра цара до дувара;
 Царъ се маши у цецове рукомъ,
 Те извади стотину дуката,
 Па ій дае Краљвићу Марку,
 Иди Марко напій ми сѣ віна,
 Што су ми те тако разлотили?
 Не пытай ме царѣ поочимѣ
 Познао самъ саблю бабе мога,

Га саиъ нашао у твоимъ рукама,
И ты бы ме 'вако разлютіо.
Па онъ уста и оде шатору.

Марко Кралъвиѣ опетъ познаде очину саблю

Султанъ царє у Косово сиѣ,
Са своіє сто хиляда войске,
И онъ паде край воде Ситнице;
Царєвъ телалъ по ордій ода,
И продає саблю діміскію,
Гола сабля три стотин' дуката;
Коре су іой три стотин' дуката.
А гайтани три стотин' дуката
Ту се нико наѣи немогаше,
Ко бы саблю за благо купіо.
Намера є намерила Марка,
На Турчина царєва телала:
Па говори Кралъвиѣу Марко:
Ой Турчине, царєви телале!
Дай да видимъ саблю діміскію.
Даде Турчинъ безъ ни єдне речи.
Гледа Марко саблю діміскію
Па говори царєвомъ телалу:
Да ѣу теби деветъ стотиница
Све жутіє у злату дуката,
Но чуйдеръ ме царєвий телале!
Да гледамо место заклонито,
Да с' одавде мало уклонимо,
Да ти броимъ све жуте дукате,
Мрзи ме се овде разпасивать,
Да одпашемъ три ѣемера, злата

Ерѣ самъ овде Турскомъ много дужанъ,
 Неће ми датъ саблю изплатити.
 То в Турчинъ едва дочекао,
 Отидоше узъ воду Ситницу,
 Подъ біелу камену Ђуприю,
 Распаса се Кралъвићу Марко,
 Те отпаса три ђемера злата,
 Па онъ стре е зелену мавлуту,
 И истресе тси ђемера злата,
 Турчинъ брор све жуте дукате,
 Марко гледа саблю діміскію,
 Аль на сабљи три християнска слова:
 Едно слово светый Димитріе,
 Друго слово светый Арханђеле,
 Треће слово крало Вукашине.
 Кадъ то види Кралъвићу Марко,
 Онъ запыта царева телала:
 Ой Турчине цареви телалу!
 А тако ти Бога единого,
 Одкудъ теби сабля діміскія?
 Или ти е одъ бабе остала?
 Или ти е люба доніела?
 Или си е гдигодъ задобіо?
 Стаде Турчинъ Марку беседити,
 Ой Бога ми незнана деліо!
 Ођу теби управо да кажемъ,
 Ніе сабля одъ бабе остала,
 Ннти ми е люба доніела:
 Већъ чуешъ ли незнана деліо!
 На мейдану савлю самъ добіо,
 Кадъ е србско царство погинуло,
 И два цара пала у Косову,
 Султанъ Муратъ и царе Лаваре;
 Я самъ онде саблю задобіо,
 Я порани рано на Ситницу,
 Да напоимъ дору дебелога,
 Намера ме была намерила,

На зелене свилене шаторе;
 Подъ шаторомъ седи ранѣнъ юнакъ,
 Та страханъ е да га Богъ убіе,
 Брцы су му по прсима пали,
 Покріо се зеленомъ мавлутомъ,
 Поредъ нѣга сабля діміскія.
 Кадъ угледа мене ранѣнъ юнакъ,
 Онъ е мене Богомъ братиміо:
 Богомъ брате незнана деліо!
 Не сецы ми мое русе главе;
 Грдны самъ ти рана допадноу,
 Скоро ће ми душа излазити,
 Причекай ме само до полъ сата,
 Сарани ме край воде Ситнице,
 Ев' кодъ мене три ѣмера злата,
 И ево та сабля діміскія,
 Коя вреди хиляду дуката;
 И ево ти мой свилений шаторъ.
 Я му нехте за Бога пріймити,
 Већъ извико ранѣна юнака,
 Трго саблю одруби му главу;
 Узе нѣга за біела руку,
 И башъ ону за ногу десницу,
 Бацы нѣга у воду Ситницу:
 Ту самъ чуданъ шиѣаръ задобіо.
 И ту самъ ти саблю задобіо.
 Кадъ то зачу Кралъвићу Марко,
 Онъ говори цареву телалу;
 Ой Турчине да одъ Бога наѣшъ!
 Онай быо мой милій бабайко,
 Мой бабайко крало Вукашине:
 Да си нѣму душу причекао,
 Да си нѣга онде сараніо,
 Я бы тебе лепше сараніо.
 На потеже саблю діміскію,
 Те Турчину одсіече главу,
 Узе нѣга за біелу руку,

И за руку и за десну ногу,
 Бацы нѣга у воду Ситницу:
 Ид' Турчине! тражи бабу мога
 Оде Марко у цареву войску,
 И однесе и саблю и благо,
 Пытаю га Турцы яничари:
 Ой Бога ти Кралѣвићу Марку!
 Камо теби цареви телале?
 А Турцима Марко одговара;
 Проѣтите се Турцы яничари!
 Узе Туре гроше и дукате,
 Пакъ отиде моремъ трговати.
 Сами Турцы међу собомъ зборе:
 Тешко Туркомъ тргуюћа с' Маркомъ.

Кралѣвићъ Марко у Азачкой тавницы.

Боже милый на свему ти фала,
 Какавъ биеше делибаша Марко,
 Какавъ ли е данасъ у тавницы,
 У тавницы Азачкой проклетой.
 Тавница е кућа необична,
 У тавницы вода до колѣна,
 Одъ юнака кости до пояса,
 Туда иду змие и якрепи,
 Оѣ змие очи да попию,
 А якрепи лице да нагрле,
 Да одпадну ноге до колена,
 И юнаку руке до рамена.
 Пишти яданъ по тамницы Марко,
 Пишти Марко до Бога се чуе,
 Гледа Марко азачкой чаршій,
 Нећель кога угледати свога,
 Никогъ свога до Бога еднога;

Но угледа лепу девојку,
 Милу ћерку краља Азачкога,
 Девојку е Богомъ сестримію,
 Богомъ сестро кралѣва девојко!
 Дођи мени тавници на пенѣрѣ.
 Девојка е за Бога примила,
 И за Бога и за брата свога,
 Она дође тавници на пенѣрѣ,
 Марко нѣойзи тихо говоріо:
 Богомъ сестро кралѣва девојко!
 Иди баби одъ Азака краљу,
 Одъ мене му поклонъ и поздравлѣ,
 Кумимъ нѣга Богомъ истиніемъ,
 Нек' ме пусти изъ тавнице клете,
 А на веру и на вересію.
 И на емца Бога истинога;
 Да я идемъ до Прилипа града,
 Да донесемъ за одкupu благо'
 Вера моя двадесетъ товара,
 Ако ли ми веровати неће,
 Нек' ме пусти изъ тавнице клете,
 Па нека ме у гвожђе окую.
 Я љу ситну кнѣиги оправити,
 Майцы моіой у Прилипа граду,
 За одкупъ ќе доніети благо,
 У тавници живити немогу.
 Кадъ девојка речи разумела,
 Она оде баби на диване;
 Каде баба на диванъ изиђе,
 Запита е одъ Азака кралѣ:
 Ой Бога ти мила моя кѣери!
 Шта е теби тако нестануло,
 Иль т' е мало свиле и кадифе,
 Или злета или бела платна,
 Или лепе чое нарагуна,
 И резане па и нерезане?
 Беседи му ліпа девојка:

О мой бабо одъ Азака кралою!
 Свашта доста у двору твоєму,
 Ништа мени ніе нестануло,
 Но ево ти поклонъ и поздравлѣ,
 А одъ сужна Кралъвиѣ Марка,
 Да га пустишь изъ тавнице бабо,
 А на веру и на вересію,
 И на емца Бога истинога;
 Докъ отиде до Прилипа града,
 За откупъ ѣ доніети благо,
 Донеѣти двадесетъ товара;
 Ако ли му веровати неѣшь,
 Пусти вѣга изъ тавнице бабо,
 Па га окуй у претешко гвожђе,
 Онъ ѣ ситну кнѣигу оправити,
 Майцы своіой у Прилипу граду,
 За откупъ ѣ доніети благо.
 Кадъ то зачу одъ Азака кралою,
 Онъ девоицы преке речи каже:
 Кучко една! а не кѣри моя,
 Шнине си се кучко с' яранила,
 А тако ми Бога великога,
 Неѣу пуститъ изъ тавнице Марка,
 Држа ѣу га за деветъ година,
 Докъ му вміе очи на поію,
 А якреди не нагрде лице;
 Докъ м' однадне ноге до колена,
 И юнаку руке до рамена,
 Кадъ допадне таке муке Марко,
 Я ѣу пуститъ сужна безъ динара,
 Изніеѣу цуц'ка на сокаке,
 Нека проси нек' се лебомъ рани.
 Кадъ девоица речи разумела,
 Она оде на тавницу Марку,
 Све му каза, како кралою каже.
 Када зачу Кралъвиѣу Марко,
 Пишти Марко до Бога се чуе,

Па девоицы быо говоріо;
 Богомъ сестро кралѣва девоико!
 Донеси ми дивитъ и артие.
 Да напишемъ едну ситну кнѣигу
 Да пошалѣмъ у Прилипу майки,
 Некъ продае землѣ и градове,
 Некъ продае некъ за душу дае;
 Некъ се рани и одъ зла брани,
 Вѣрной любви некъ се преудае,
 Милой сеи да е, некуне мноме
 Мени кеду кости иструнити,
 У тавницы Азачкой проклетой.
 Донесе му дивитъ и артие,
 Те е ситну кнѣигу накитіо,
 Не шалѣ е куда нойзи каже;
 Веѣъ е шалѣ преко мора синѣгъ,
 Преко мора до града Солуна,
 На Дойчила Богомъ побратима:
 Ой Дойчило Богомъ побратиме!
 Тешке сань ти муке допадноу,
 Тешке муке у араиске руке,
 Допадноу робства и тавнице,
 А проклете Азачке тавнице,
 У тавницы живити немогу;
 Тавница е куѣа необична,
 Избави ме ако Бога знадешъ;
 Па дозива живогоа сокола,
 О соколе пустъ ми неостао!
 Носи кнѣигу ко граду Солуну,
 Момъ дойчилу Богомъ побратиму,
 Некъ избави мене изъ тавнице.
 Узе соко ону ситну кнѣигу,
 Па се изви небу подъ облаке,
 Управъ оде ко Солуну граду,
 Башъ у юутру у свету неделю,
 Алъ бѣише господа Солунска,
 Алъ бѣише башъ у светой цркви,

На ютреню и на литургій
 Паде соко на біелу цркву,
 Пишти соко до Бога сѣ чув.
 Познаде га Дойчило войдода,
 Па изшета изъ те свете цркве.
 Те онъ ееде у сребрне столе,
 Къ нѣму дође сивъ зеленъ соколе,
 Исподъ врила ситну кнѣигу пусти,
 Узе Дойчил' ону ситну кнѣигу;
 Кадъ онъ види шта му кнѣига каже,
 Удари се по колѣну рукомъ,
 Нова чоа прште на колену,
 И одъ злата бурма на рукама,
 Сузе рони низъ біело лице,
 Ала брате Кралъвићу Марко!
 Тешке ти си муке допадноу.
 Безъ яда се избавити нећешъ,
 Па онъ мисли што ће и какоће,
 Све мислио на едно смислио.
 Па узимлъ бою карабою,
 Біело е обоіо лице,
 Начиный се црный Арапине,
 Па изведе добра коня дора,
 На добра се дора доитіо,
 Управъ оде ко Азаку граду.
 Кадъ е было низъ полъ Азачко,
 Тешко было налютіо дору,
 Добаръ доратъ на колаче скаче,
 У пріеко дваестъ аршина,
 У дужини дваестъ и четырй,
 У высини три копля юначка,
 Тако ти е у градъ улетіо,
 У меани конакъ уредіо,
 Па дозивлѣ любу меанѣину,
 И испита гди е затворъ Марку,
 И отиде обноћъ до тавнице,
 Чуе Марка ди се Богу моли,

„Боже милій оѣелъ побра доѣи,
 Да Ме води изъ ове неволъ.“
 Познаде га побратимъ Дойчило.
 Па му яоче 'вако беседити:
 „Побратиме Кралъвиѣу Марко!
 Ево теби сабля дѣмскія,
 А и топузь одъ двадесетъ ока,
 Па причекай іоштъ два и по сата
 Докле я могъ дората оправимъ,
 Онда ѣу ти послатъ тавничара,
 Ты га спреми топузиномъ тешкомъ
 Па изиѣи мени на чаршію,
 Да се бѣжи докъ се іоштъ невиди“
 То изрече своимъ путемъ оде. —
 Стаде Марко како каменъ синій
 Црне очи небу окренуо.
 Топузь грли дѣмскію любви,
 Аль ето гди, иде тавничаре,
 Да донесе Марку за вечеру,
 Текемъ уѣе али и смртъ доѣе.
 Те ти Марко врата уграбіо,
 И управо на чаршію оде;
 Наѣе побру гди два коня држи.
 За еднога хата зеленога,
 Платіо е три стотив' дуката,
 Когъ е побра Марко узяшіо. —
 Пролетіше кровъ жалостный Азакъ,
 И одоше ко Прилипу граду,
 Ту се мрка віна накитише,
 И све свое редомъ излюбише —

Кралъвиѣъ Марко и кѣи краля арапскога.

Шыта майка Кралъвиѣа Парка;
 Ой мой сынокъ Кралъвиѣу Марко!

Што ты чинишъ многе задужбине,
 Ил' си тешко Богу согрешю,
 Ил' си лудо благо задобю?
 Вели нъойзи Кралъвиѣу Марко:
 Ой Бога ми моя старо майко!
 Ёдномъ бы я у земљи Арапской,
 На урани на воду Чатрню,
 Да напоимъ моего шарину;
 Кадъ я доѣо на воду Чатрню,
 Аль на води дванаестъ Арапа,
 Хтеде ти я мати преко реда,
 Да напоимъ могъ витеза Шарца,
 Медадоше дванаестъ Арапа;
 Мати моя завадисмо кавгу,
 Я потего тешку топузину,
 Те удари црна Арапина,
 Я едного а мене еданаестъ; —
 Я двоицу мене десетина,
 Я троицу мене деветина,
 Я четирий а мене осмина,
 Я петину а мене седмина,
 Я шестину а мене шестина,
 Шестина е мене надвладала,
 Свезаше ми руке наопако,
 Одведоше ме краю арапскоме,
 Краль ме бацы на дно у тавницу,
 Я тавнова за седамъ година,
 Нить я знадо кадъ ми лето доѣе,
 Нить я знадо кадъ ми зима доѣе,
 Осимъ едно моя стара майко:
 Зимы бы се грудале девойке,
 Пробаце ми по грудве снѣга,
 Потимъ знадемъ да е дошла зима,
 Лети стручакъ баце ми босилька,
 По тимъ знадемъ да е лето майко.
 А кадъ наста осма годиница,
 Тавница ми нѣ додіяла,

Додія ми арапска девојка,
 Мила ћерка краља арапскога,
 Долазећи јутромъ и вечеромъ,
 Виче мене на тавнички пенџеръ:
 Не трун' яданъ у тавници Марко!
 Већъ дай мени твою вѣру тврду,
 Да ћешъ мене узетъ за любовцу.
 Да избавимъ тебе изъ тавнице,
 Добра твога изъ подрума Шарца.
 Накупиу жутіе дуката,
 Боланъ Марко колико ти драго,
 Кадъ с' я види мати у невољи,
 Скину капу метну на колено
 Па се кунемъ капи на колену,
 Тврда вѣра оставит' те нећу.
 Тврда вѣра преварит' те нећу.
 И сунце се вѣромъ преврнуло,
 Те не гріе зими као лети,
 А я вѣромъ преврнути нећу,
 То промисли арапска девојка,
 Помислила да се кунемъ нъојзи,
 Ёдно вече беше вкрънуло,
 Отвори ми од тавнице врата,
 Изведе ме изъ тавнице майко,
 Доведе ми помамнога Шарца,
 И јоштъ себе болѣгъ одъ могъ Шарца
 На обадва бисаге с' дукати
 Донесе ми саблю оковану; —
 Одатле се доватисмо коня,
 И одосмо крозъ землю Арапску,
 Када јутро освануло беше,
 И я седе мати одпочиватъ
 А узъ мене Арапка девојка,
 Загрлиме црнима рукама,
 Кадъ погледа, моя стара майко,
 Она црна а біели зуби,
 То се мени мучно учинило,

Я потего саблю оковану,
 Удари е по свилену пасу,
 Крозъ ню сабля мати пролетила,
 Привати се за моегъ шарину,
 Юштъ Арапска глава проговаре:
 Богомъ брате Кралъвићу Марко!
 Немой боланъ мене оставити,
 Ту самъ Мати Богу сагрешю;
 А велико благо задобю
 Те я делимъ много задужбина

Кралъвићъ Марко и Арапинъ.

Кулу гради црный Арапине,
 Кулу гради одъ двадесетъ ката
 Украй синѣгъ мора дебелога;
 Кадъ е Арапъ кулу начиню.
 Прилепио стакла на пенцере,
 Прострео е свилу и кадифу,
 На е онда кули говорю:
 Шта ћешъ пуста у приморю куло?
 Кадъ по теби нитко шетатъ нема:
 Майке немамъ а сестрице немамъ,
 А юште се оженю нисамъ,
 Да потеби моя люба шеће;
 Аль тако ме не родила майка,
 Већ кобила коя бедевию,
 Запросићу у цара девойку;
 Ялъ ће ми е царе поклонити,
 Яли ће ми на мейданъ извићи.
 То е Арапъ кули изрекао:
 Па онъ одма ситну књигу пише,
 Те е шилъ цару Стамболскому
 Господине цару одъ Стамбола
 Кодъ мора самъ кулу начиню,

По нъойзи ми нитко шетат' нема,
 А іюште се оженіо нисамъ,
 Поклони ми кѣрцу за любовцу;
 Аколъ мени поклонити неѣшъ,
 А ты айде на мейданъ юначкій.
 Доѣе кнѣига цару честитоме;
 Када види шта му кнѣига каже,
 Стаде царе тражитъ мейданціе,
 Обеѣава благо неброено,
 Ко погуби црногъ Арапииа;
 Мейданціе много одлазише,
 Алъ Стамболу ни еданъ не доѣе;
 Нуто цару велике неволъ!
 Веѣе нѣму неста мейданція,
 Све погуби црный Арапине
 Ни ту ніе големе неволъ,
 Алъ се спреми црный Арапине,
 Изъ примора са біеле куле,
 Онъ с' обуче у рухо господско,
 А припаса саблю оковану,
 На опреми сиву бедевію,
 Потеже іой седмере колане,
 Заузда е уздомъ позлаѣеномъ,
 На привеза шаторъ у теркію,
 И са стране тешку топузину,
 Кобили се на рамена бацы,
 На упрти коплѣ убоито;
 Оде управ' беломе Стамболу
 Кадъ е дошао предъ стамболске врата,
 Предъ вратима коплѣ ударію,
 А за коплѣ звезао бедевію:
 Пакъ разане свой біели шаторъ,
 И на Стамболъ онъ наметну гаметъ,
 Све на ноѣцу по ялову овцу,
 И фуруну леба біелога,
 Еданъ чабаръ шешене ракіе,
 По два чабра црвенога віна,

И по едну ліепу девойку,
 Те му служи црвенику віно,
 А ноћу іой бело лице люби,
 Даню дає у землю Талію,
 Те узима неброємо благо;
 Таю држа три месеца дана,
 Ни ту ніє голема зулума,
 Арапъ узя танку бедевію,
 Натера є крозь Стамболъ бієли,
 Дође упрєзъ подъ цареве дворе,
 Виче цара изъ црнога грла:
 Море царє изводи девойку;
 Па потеже тежку топузину,
 Ньомє лупа цареве дворове,
 Сасу нѣму стакла у пенцере.
 Кадъ се царє види у невольи,
 Даде нѣму цуру на срамоту;
 Седе Арапъ свадбу уговаратъ:
 „До петнаєсть бієліє данн,
 Докъ отидемъ у приморъ равно,
 И сакупимъ киту и сватове,
 Пакъ посѣде танку бедевію
 И отиде у приморъ равно,
 Да онъ купи кићене сватове.
 Кадъ то зачу царєва девойка
 Цвеги ядна како люта гуя.
 Но мени до Бога милога,
 За кога самъ лице одгоила,
 Да га люби црни Арапине.
 У то доба и ноћь омркнула.
 Санъ уснула госпођа царица,
 Ди іой на сну човєхъ говоріо:
 „Има госно, у држави вашой,
 Равно полъ широко Косово,
 И градъ Прилипъ у полю Косову,
 У Прилипу Кралъвићу Марко;
 Фале Марка да є добаръ юнакъ,

Пошли кнѣигу Кралѣвићу Марку,
 Посыни га Богомъ истиніемъ,
 Обреци му благо небровно,
 Нек' ти отме ќерку одъ Арапа.
 Кадъ у ютру ютро освануло,
 Она трчи цару господару,
 Те казуе што е у сну свила.
 Кадъ е царе речи разумео,
 Брже пише сиђана фермана,
 Те га шалъ беломе Прилипу,
 На колѣно Кралѣвићу Марку:
 Оди мени беломе Стамболу,
 Богомъ сынокѣ Кралѣвићу Марко;
 Погуби ми црногъ Арапина,
 Да ми Арапъ не отме девайку,
 Да љу теби три товара блага.
 Ферманъ оде Кралѣвићу Марку;
 Каде Марко сиђанъ фермамъ прими,
 И кадъ види шта у нѣму пише,
 Онъ говори царскомъ татарину!
 Иди съ Богомъ царевъ татарине,
 Поздрави ми цара поочима,
 Я несміемъ на Арапа поћи;
 Арапинъ е юнакъ на мейдану
 Кадъ ми узме са рамена главу,
 Шта ће мени три товара блага.
 Оде татаръ цару честитоме.
 Те казуе шта е рекао Марко:
 Кадъ то чула царица госпођа,
 Она пише другу ситну кнѣигу,
 Те е шалъ Кралѣвићу Марку;
 Богомъ сынокѣ Кралѣвићу Марко!
 Недай мою кћерцу Арапину;
 Ево теби петъ товара блага.
 Кнѣигу прими Кралѣвићу Марко,
 А кеъ види шта се у нѣой пише,
 Онъ говори царскомъ татарину:

Иди натрагъ царевъ татарине!
 Иди кажи моіой поматери,
 Я несміемъ на Арапа доћи,
 Арацинъ е юнакъ на мейдану,
 Скинуће ми главу са рамена;
 А я волимъ мою русу главу,
 Негъ све благо цара честитого,
 Оде татаръ и каза царицы;
 Што е рекао Кралъвићу Марко,
 Кадъ то зачу царева девојка,
 Скочи млада на ноге лагане,
 Пакъ довати перо и артию,
 У лице е перомъ ударила,
 Одъ образа крви отворила,
 Марку ситну књигу написала:
 Богомъ брате Кралъвићу Марко!
 Братимимъ те Богомъ истиниѣмъ,
 И кумимъ те Богомъ истиниѣмъ,
 И вашіемъ светіемъ Јованомъ,
 Недай мене црну Арапину,
 Ево теби седамъ товаръ блага,
 И ево ти седамъ бошталука,
 Нитъ су ткани нити су предени,
 Већъ одъ чиста злата саливени:
 И даћу ти одъ злата сѣнію
 На сѣній оплетена гуя,
 Повысоко главу издигнула
 У зубима држи драгій каменъ,
 Поредъ когъ се види вечерати,
 У полъ ноћи као у полдана;
 И да ћу ти саблю оковану,
 На којој су три балчака златна,
 И у њимъ а три драга камена,
 Вреди сабля три царева града;
 Јоштъ ћу царевъ печатъ ударити,
 Да те везиръ погубитъ неможе,
 Докъ честитогъ цара не запыта.

Посла Марку кнѣигу по татаруе,
 Када Марку ситна кнѣига дође.
 Те онъ види шта му кнѣига каже;
 Онда стаде Марко говорити:
 Яо мени моя посестримо!
 Зло в поћи а горе не поћи,
 Да с' небоимъ рара и царице,
 Я се боимъ Бога и Ювана;
 Башъ љу поћи макаръ незнао доћи
 Онъ опреми натрагъ татарина,
 Нитъ му рече доћи ни не доћи;
 А онъ оде на танку кулу,
 Се облачи на себе одело,
 А на плећа љуракъ одъ куряка,
 А на главу кацу одъ куряка,
 Па припаса саблю оковану,
 Јоште узе копљъ убоите,
 И онъ сиђе у подруме Шарцу,
 Потече му сенмере коланне,
 Па наточи еданъ меунъ вина,
 Обеси га Шарцу с' десне стране,
 А с' лѣве тешку топузину,
 Да некриви ни тамо ни амо:
 Тадъ се бацы Шарцу на рамена,
 Оде управъ біелу Стамболу.
 Онъ не иде цару ни везиру,
 Веће иде у новога хана,
 У хана в конакъ учиню.
 Кадъ в было испредъ тавне ноћи.
 Онъ поведе Шарца на езеро,
 Да га ладне напоій водице,
 Алъ му Шарацъ воде пити неће,
 Већъ погледа често око себе.
 Алъ ето ти Туркинъ девойке,
 Покрила се злаћаномъ марамомъ;
 Како дође на езеро млада,
 Поклони се зелену еверу,

Пакъ езеру стаде беседити:
 Божа помоћъ зелено езеро!
 Божа помоћъ моя кућо вечна,
 У теби ћу мой векъ вековати,
 Удаћу се за тебе езеро,
 Волимъ за те него за Арапа.
 Яви іой се Кралъвићу Марко,
 Ой госпођо Туркиня девојко!
 Што нагони тебе у езеро!
 Заштол' ћешъ се удатъ за езеро?
 Каква ти е голема неволя? —
 Проговора Туркиня девојка:
 Прођи ме се гола дервишино!
 Што ме питашъ кадъ помоћ' неможешъ:
 Све му каза одъ края до края;
 Одъ шта млада бежи у езеро;
 А најпосле казаше ми Марка
 У Прилепу граду біеломе,
 И казаше да е юнакъ Марко
 Да бы могао Арапа погубити!
 Я самъ нѣга Богомъ братимила,
 И кумила светіемъ Іованомъ,
 И даре му многе обрицала;
 Но залуду нехте доћи Марко,
 Нехте доћи не дошао майки.
 Аль говори Кралъвићу Марко:
 „Не куни ме моя посестримо,
 Я самъ главомъ Кралъвићу Марко!
 Кадъ то вачу лієпа девојка,
 Обеси се Марку око врата,
 Богомъ брате Кралъвићу Марко!
 Нед й мене црномъ Арапину!
 Рече нъойзи Кралъвићу Марко:
 Посестрима Туркиня девојко!
 Докъ е мене и на мени глава,
 Недамъ тебе црномъ Арапину,
 Немой другомъ казивати за ме;

Веће кажи цару и царицы,
 Некъ ми штогођъ за вечеру спреме;
 Алъ нека ми вина неомале,
 Нек' ми пошлю у новога хана;
 Кадъ Арапинъ са сватови дође,
 Нека нгѣа лепо дочекаю,
 И некъ тебе даду Арапину,
 Да у двору не замеће кавге;
 А я знадемъ гди ѣу те отети;
 Ако Богъ да и среѣа юначка.
 Оде Марко у хана новога,
 А девойка у цареве дворе,
 Па казуе цару и царицы,
 Да е дошао Кралъвиђу Марко,
 Кадъ то вачу царе и царица,
 Спремише му господску вечеру,
 И спремише му црвенога вина,
 И послаше у новога хана.
 Седе Марко пити руйно вино,
 А Стамболъ се стаде затворати,
 Дођ' анђиа па затвори врата,
 Пыта нѣга Кралъвиђу Марко:
 Што се тако рано затворате,
 Анђиа му право казиваше
 Ой Богами незнаный юначе!
 Арапинъ е кѣрцу испросіо,
 Насрамоту у цара нашега,
 Вечерасъ ѣе доћи по девойку;
 Одъ нѣгова страа великога
 Мы се тако рано затворамо.
 Неда Марко затворити врата.
 Веђъ онъ стаде да види Арапа,
 И нѣгове киѣене сватове
 Стаде ека белого Стамбола:
 Алъ ето ти црна Арапина,
 На кобили танкой белевій,
 И за нѣиме петъ стотина свата,

Петъ стотина црнѣ Арапа;
 Арапъ деверъ, старый сватъ Арапинъ,
 А Арапинъ црный младожена;
 Скаче пуста подъ нѣимъ бедевія,
 Исподъ ногу каменъ извалюе,
 Те разбія хане и дуѣане.
 Кадъ су были испредъ новогъ хана,
 Онда Арапъ самъ себи говори;
 Боже милій чуда великога!
 Целій Стамболъ есте по затворанъ,
 Одъ мовга страха великога,
 Осимъ врата одъ новогъ хана,
 Дал' у нѣму нигди никогъ нема,
 Дал' е какво лудо и манито,
 Ков іоште за мой стра незнаде.
 Оде Арапъ предъ цареве дворе,
 И ту тавну ноѣцу преноѣише.
 Кадъ у зору ютро освануло,
 Царъ изведе Арапу девойку,
 И опрема руо девоячко,
 Натовари дванаестъ товара,
 Поѣе Арапъ крозъ Стамболъ біели,
 Са девойкомъ и са сватовима.
 Кадъ су были испредъ новогъ хана,
 Опетъ ханска врата отворена;
 Арапъ нагна танку бедевію,
 Да погледа, тко има у хану;
 Марко сѣди на средъ новогъ хана,
 Те онъ нѣ црвенику віно,
 Не нѣ га чимъ се віно нѣ,
 Веѣъ леѣenomъ одъ дванаестъ ока,
 Пола нѣе пола Шарцу дае.
 Хтеде Арапъ да заметне кавгу.
 Али Шарацъ свезанъ на вратима,
 Недаде му у нутра униѣи,
 Веѣъ кобилу біе по ребрима,
 Арапинъ се у сватове врати,

Па одоше низъ Стамболъ чаршию.
 Тада уста Кралъвићу Марко,
 Онъ изврати ђуракъ одъ куряка,
 И изврати капу одъ куряка,
 Своме Шарцу потеже колане,
 Па обеси мешину са виномъ,
 С' друге стране тешку топузину,
 Да не крива ни тамо ни амо;
 Онъ узима копљъ убоито,
 Пакъ поскочи Шарцу на рамена,
 Истера га на Стамболъ чаршию;
 Када стиже арапске сватове,
 Одма стаде заметати кавгу,
 И прогонятъ стражнѣ мимо први;
 Кадъ дотера Шарца до девојке,
 Опъ погуби кума и девера;
 Гласъ допаде црномъ Арапину:
 Зла ти среќа црнѣй Арапине!
 Стиже юнакъ у твоје сватове.
 Конь му нѣ као што су коньи,
 Веће шаренъ као и говедче;
 Нитъ е юнакъ као што су юнацы..
 На нѣму е ђуракъ одъ куряка,
 На глави му каза одъ куряка,
 Нешто му се у зубима црни,
 Као ягнѣ одъ полакъ године,
 Како стиже онъ заметну кавгу,
 И прогони стражнѣ мимо прве,
 Погуби ти кума и девера.
 Врати Арапъ сиву бедевию,
 Па говори Кралъвићу Марку:
 Зла ти среќа незнанный юначе!
 Кои те е ђаво навратио,
 Да ти дођешъ у мое сватове,
 Да погубишъ кума и девера;
 Или си лудъ и ништа незнадешъ,
 Ил' си силанъ па си полудио

Или ти в животъ омрзнуо?
 А тако ми мое вѣре тврде,
 Потегну ѣу дизгенъ бедеви,
 Седамъ ѣу те пута прескочити,
 Седамъ отудъ, а седамъ одъ овудъ,
 Па ѣу онда теби одсѣхъ главу.
 Аль говори Кралъвиѣу Марко:
 Бре нелажи црный Арапине!
 Ако Богъ да и среѣа юначка,
 Ты до мене ни доскочити неѣешъ,
 А камо ли мене прескочити!
 Аль да видишь црногъ Арапина,
 Кадъ покупи дизгенъ бедеви,
 Пакъ удари оштромъ бакрнчліомъ,
 Доиста га прескочити хтеде;
 Аль недаде Шараць одъ мейдана,
 Веѣъ се пропе онъ на ноге стражнѣ,
 И кобилу на преднѣ дочека,
 И мало в довати зубима,
 Те іой десно уво одадрео,
 Сва кобила у крви огрезну.
 Да в коме стати те видети,
 Кадъ удари юнакъ на юнака,
 Црный Арапъ на Кралъвиѣа Марка;
 Нити може погубити Марка,
 Нитъ се даде Арапъ погубити;
 Стои звека бриткіе сабаля,
 Тераше се башъ четырый сата;
 Када види црный Арапине,
 Да ѣе нѣга освоити Марко;
 Онъ окрену танку бедевию,
 На побеже крозь Стамболъ чаршію,
 За нѣме се натурію Марко,
 Аль е брза пуста бедевиа
 Брза му е кано горска вила,
 И тіяше да утече Шарцу;
 Паде Марку на умъ топузина.

Па валяюля вокрай себе с' ньоме,
 Стиж' Арапа међу плећи живе,
 Арапъ паде а Марко допаде,
 Одсеіече одъ Арапа главу,
 И увати танку бедевію,
 Онъ се врати крозъ Стамболъ чаршію,
 Алъ одъ свата нигди никогъ нема,
 Сама стои ліела девойка,
 И око нѣ дванаестъ товара,
 Лієпога руа девоячкогъ,
 Врати Марко лієпу девойку,
 Одведе є у цареве дворе,
 Па говори цару честитоме;
 Ето царє лієпе девойке,
 А ето ти одъ Арапа глава,
 А ето ти дванаестъ товара,
 Што с' спреміо руо за девойку;
 Па онъ врати своєга Шарину,
 Оде управъ біеломе Прилипу,
 Кадъ у ютро ютру освануло,
 Спрема царє седамъ товар' блага,
 А девойка седамъ бошчалука,
 Нить су ткани, нити су предени,
 Ни у ситно брдо увођени,
 Већъ одъ чиста злата саливени;
 Послаше му одъ злата синію,
 На синій исплетена гуя,
 Пovýсоко главу издигнула,
 У зубима држи драгій каменъ,
 Кодъ кога се види вечерати,
 У полъ ноћи као у полъ дана;
 Послаше му саблю оковану,
 На коіой су три балчака златна,
 И у ньима три драга камена,
 И међъ ньима царевъ печатъ стои,
 Да га везиръ погубитъ неможе,
 До'ъ честитогъ Цара не запыта.

Све послаше Кралъвићу Марку;
 „Ево Марко по прилично блага,
 Аколъ теби понестане блага,
 Онетъ дођи поочиму твое.“

Кралъвићъ Марко, и Муса Кесеџія.

Вино пиє Муса Арбанаса,
 У Стамболу у крчми біелой;
 Кадъ се Муса нажитіо вина,
 Онда поче піянъ беседити:
 Ево има деветъ годиница,
 Како дворимъ Цара у Стамболу,
 Нитъ изводи коня нитъ оружя,
 Нитъ доламе нове нитъ половне,
 Алъ тако ми мое вѣре тврде,
 Одврт' љу се у равно приморъ,
 Затвори љу скелу око мора,
 И друмове около приморя;
 Начини ље кулу у приморю,
 Око куле гвоздене ченгелъ,
 Виаша љу му оце и аџіє.
 Што годъ Туре піянъ говорію,
 То е тресанъ быо учинію,
 Одврже се у приморъ равно,
 Позатвора скеле око мора,
 И друмове около приморя,
 На годину по триста товара,
 Све е Муса себи уставію;
 У приморю кулу начинію;
 Око куле гвоздене ченгелъ;
 Вѣша цару оце и аџіє.
 Како цару тужбе додіале,
 Посла свога Ђуприлићъ везира,
 И сасъ њиме три хиляде войске;

Кадъ добоше у равно приморѣ,
 Све поломи Муса по приморю,
 И увати Гуприлићъ везира,
 Савеза му руке наопако,
 А свеза му ноге исподъ коня,
 Па га посла цару у Стамболе.
 Стаде царе мейданѣе тражитъ,
 Обећава неброено благо,
 Ко погуби Мусу кесецию.
 Како кои тамо одлазаше,
 Већъ Стамболу онъ не долазаше;
 То се царе люто забринуо,
 Аль му вели оца Гуприлићу,
 „Го подине царе одъ Стѣмбола!
 Да е сада Кралъвићу Марко,
 Згубио бы Мусу Кесецию,
 Погледа га царе по приеко,
 Па онъ проли сузе одъ очію;
 Прођи ме се оца Гуприлићу,
 Заштъ споминишь Кралъвића Марка?
 И кости су нѣму иструнуле;
 Има пуно три године дана,
 Како самъ га врго у тавницу,
 Нити самъ е више отворио.
 Вели нѣму оца Гуприлићу:
 На милости царе господине!
 Што бы дао ономе юнаку,
 Кои бы ти жива казао Марка?
 Вели нѣму царе господине;
 Дао бы му ва Босни везирство,
 Безъ промене за деветъ година,
 Да не тражимъ паре ни динара.
 Скочи оца на ноге лагане,
 Те отвори на тавници врата,
 И изведе Кралъвића Марка,
 Изведе га предъ цара честитогъ;
 Коса му е до земљице црне,

Полу стере, поломъ се покрыва,
 Нокти су му орати бы могао,
 Убила га мемла одъ камена,
 Поцрніо као каменъ синьи.
 Вели царе Кралъвићу Марку:
 Ђсилъ гди годъ у животу Марко?
 Ђсамъ царе, али у хрђаву.
 Седе царе казивати Марку,
 Шта е нѣму Муса починіо;
 Па онъ пита Кралъвића Марка:
 Можешъ ли се Марко поуздати,
 Да отидешъ у приморъ равно,
 Да погубишъ Мусу Арбанусу?
 Да ѣу блага колико ти драго.
 Вели нѣму Кралъвићу Марко:
 Ая Богме царе господине!
 Убила ме мемла одъ камена,
 Я немогу ни очима гледатъ,
 Камол' с' Мусомъ мейданъ діелити:
 Намести ми гдигодъ у меяни,
 Примакни ме вина и ракіе,
 И дебела мяса овнувскога,
 И бешкога леба біелога:
 Да посѣдимъ неколика дана,
 Казаћу ти кадъ будемъ за мейданъ.
 Царъ добави три бербера млада,
 Ђданъ міе. други Марка бріе,
 А трећій му нокте зарезуе;
 Намести га у нову меяну,
 Примаче му вина и ракіе,
 И дебела мяса овнувскога,
 И бешкога леба біелога.
 Съде Марко три месеца дана,
 Докъ е животъ мало повратіо.
 Пита царе Кралъвића Марка:
 Можешъ ли се веће поуздати,
 Досади ми люта сиротиня.

Све тужеѣи и Мусу проклетогъ
 Вели Марко цару честитоме:
 Донеси ми суве дреновине,
 Са тавана одъ деветъ година,
 Да огледамъ може ли што быти,
 Донесе му суву дреновину,
 Стеже Марко у десницу руку;
 Прште дрво на двое на трое,
 Алъ изъ нѣга вода неудара;
 Богме царе юште нѣ време,
 Тако седе юште месецъ дана.
 Докъ се Марко мало по начини;
 Када види да може на мейданъ,
 Онда иште суву дреновину,
 Донесоше дреновину Марку:
 Кадъ в стеже у десницу руку,
 Прште пушта на двое на трое,
 И две капль воде искочише;
 Тада Марко цару проговара:
 Я самъ царе преураванъ за мейданъ:
 На онъ оде Новаку ковачу;
 Куй ми саблю Новаче ковачу!
 Какву ниси прѣ сакивао:
 Даде нѣму тридесетъ дуката,
 На онъ оде у нову мяну,
 Шѣ вино три четырый дана,
 На пошета опетъ до Новака,
 Ссилъ Ново, саблю саковао!
 Изнесе му саблю саковану.
 Вели нѣму Кралъвиѣу Марко:
 Сли добра Новаче ковачу?
 Новакъ Марку лево одговара:
 Ето сабль а ето накованъ,
 Ты огледай саблю каквати в.
 Ману сабљомъ и десницомъ рукомъ,
 И удари по наковню Марко,
 Наковна в полу пресѣкао:

Па онъ пита Новака ковача:
 Ой Бога ти Новаче Ковачу!
 Ёсилъ кадгодъ болю саблю сковао?
 Ой Бога ми Кралъвићу Марко!
 Ёсинь одну болю саковао,
 Болъ саблю, а болъмъ юнаку:
 Кадъ е' одврже Муса у приморъ.
 Што самъ нѣму саблю саковао,
 Кадъ удари нѣоме по наковню,
 Ни трпина здрава не остаде
 Разлюти се Кралъвићу Марко,
 Па говори Новаку ковачу:
 Пружи руку ковачу Новаче.
 Пружи руку да ти саблю платимъ.
 Превари се уеде га гуя.
 Превари се пружи десну руку,
 Ману сабљомъ Кралъвићу Марко,
 Одсече му руку до рамена.
 Ето саде Новаче ковачу!
 Да некуешъ ни горе, ни болъ,
 А ево ти стотину дуката,
 Те се рани, за живота твога,
 Остави му стотину дуката,
 Па посѣде Шарца одъ мейдана,
 Оде право у приморъ равно,
 Све се скита, а за Мусу пита,
 Ёдно ютро бѣше поганю,
 Узъ клисуру тврда качаника,
 Алъ ето ти Мусе Кесеџи;
 На вранчићу ноге прекрстио,
 Топузину баца у облаке,
 Дочекуе у бѣле руке,
 Кадъ се еданъ другомъ привучише,
 Рече Марко Муси Кесеџи:
 Дели Муса! уклони се с' пута,
 Ил' е' уклони ил' ми се поклони.
 Алъ говори Муса Арбануса;

Проў' се Марко не замећи кавге,
 Ил' се сићи да піємо віна;
 А я ти се уклонити нећу,
 Ако т' и веть родила кральица.
 На чардаку на меку душеку.
 У чисту те свилу завіяла,
 А влаћеномъ жицомъ повіяла,
 Одранила медомъ и шеќеромъ
 А мене люта е Арнаутка,
 Кодъ оваца на плочи студеной,
 У црну ме струку савіяла,
 А купиномъ лозомъ повіяла,
 Одранила скробомъ овсениемъ;
 И іоштъ ме е често заклињала,
 Да се н-комъ неуклонимъ с' пута,
 Кадъ то зачу одъ Прилипа Марко,
 Алъ онъ пусти свое бойно коплѣ,
 Своме Шарцу између ушію,
 Дели Муси у прси юначке;
 На топузъ га Муса дочекао,
 Преко себе коплѣ пребацыю;
 Пакъ потеже свое бойно коплѣ,
 да удари Кралъвића Марка;
 На топузъ га Марко дочекао,
 Пребіо га на три половине;
 Потегеше саблѣ оковане,
 Еданъ другомъ юришъ учинише,
 Ману сабљомъ Кралъвићу Марко,
 Дели Муса буздованъ подбацы,
 Преби му е у три половине,
 Пакъ потеже свою саблю нагло,
 Да удари Марка Кралъвића:
 Алъ подбацы топузину Марко,
 И избѣи му саблю изъ балчака;
 Потегеше перне буздоване,
 Стадоше се вѣима ударати,
 Буздованма пера обломише,

Бацъше іѣ у зелену траву;
 Одъ добріе коня одскочише,
 Счепаше се у коштаць юначкій,
 И погнаше по зеленой трави;
 Намѣри се юнакъ на юнака,
 Дели Муса на Кралѣвиѣ Марка,
 Нити може да собори Марка,
 Нить се даде Муса оборити;
 Носише се летнѣи данъ до подне;
 Мусу бела пена попаднула,
 Кралѣвиѣ бела и крвава;
 Проговара Муса Кесеція:
 Мани Марко, яли да оманемъ.
 Омауе Кралѣвиѣу Марко,
 Алъ не може ништа да учини,
 Тадъ оману Муса Кесеція,
 Луци Марка у зелену тръву,
 Пакъ му седе на прси юначке.
 Алъ процвели Кралѣвиѣу Марко,
 Ди си данасъ посестримо вило!
 Ди си данасъ нигди те не было!
 Еда си се криво заклиняла,
 Гдигодъ мени до неволѣ будне,
 Да ћешъ мени бити у неволѣи?
 Яви му се изъ облака вила;
 Зашто брате Кралѣвиѣу Марко!
 Ёсамъ ли ти боланъ говорила,
 Да не чинишъ у неделю кавге,
 Срамота е двома на еднога;
 Гди су теби гуе изъ потае?
 Гледни Муса брду и облаку,
 Одкудъ оно вила проговара,
 Маче Марко ноже изъ потае,
 Те распори Мусу Кесецію,
 Одъ учкура до біела грла;
 Мртавѣ Муса притиснуо Марка,
 И едва се ископао Марко;

А кадъ стане Марко преметати,
 Алъ у Муси три срдца юначка:
 Троя ребра една до другога,
 Ёдно му се срдце уморило,
 А друго се яко разиграло,
 На треће му люта гуя спава:
 Када се е гуя пробудила,
 Мртавъ Муса по ледини е' валя;
 Юштъ е Марку гуя говорила:
 Моли Бога Кралъвићу Марко!
 Што се нисамъ пробудила была,
 Докъ е Муса у животу быо,
 Одъ тебе бы триста яда было.
 Кадъ то види Кралъвићу Марко,
 Проли сузе низъ бiело лице:
 Јо мени до Бога милога!
 Гди погуби одъ себе болъга.
 Па онъ Муси одсѣкао главу,
 И бацы е шарцу у зобницу,
 Однесе е беломе Стамболу.
 Кадъ е бацы предъ цара честитогъ
 Царъ е одъ страха на ноге скочио.
 Вели нѣму Кралъвићу Марко;
 Небойми се царе господине!
 Како бы га жива дочекао,
 Кадъ одъ мртве главе поигравашъ?
 Царъ му даде три товара блага,
 Оде Марко бiелу Прилипу,
 Оста Муса у врѣ качаника.

Кралъвићъ Марко и ћемо Брѣанинъ.

Славу слави Кралъвићу Марко,
 Славу слави светога Георгија.

У Марка су многе узавнице,
 Двеста попа, триста калуђера,
 И дванаестъ сръбскіе владыка,
 И четырьй страны патріярха,
 А одъ прочи ни броя имъ нема;
 Свега доста пића и естива.
 Аль говори стараць Калуђере:
 Вала теби Кралъвићу Марко!
 Свега доста у біелу двору:
 Юштъ да имашъ рыбе одъ Орида!
 Мучно беше Кралъвићу Марко,
 Па дозываетъ слугу Богосава,
 Додай му віно Богосаве слугоі
 Точи віно Богосове слуго!
 Па онъ оде низъ біелу кулу,
 Те опрема Шарца одъ мейдана,
 За нымъ стара пристанула майка,
 Па е Марку тихо говорила:
 Яо мой сыне Кралъвићу Марко!
 Немой носитъ ништа одъ оружя,
 Тк се еси крви научіо,
 Учинићешъ крвцу о празднику.
 Нуто Марку велике неволъ!
 Мучно му е ићи безъ оружя,
 А іюштъ горе не послушатъ майке;
 Нехте узетъ ништа одъ оружя,
 Већъ посѣде Шарца одъ мейдана,
 Окрену га нузъ полъ зелоно,
 Оде право біелу Ориду.
 Кадъ е быо води на Ћупрію,
 Аль ето ти еднога юнака,
 На дорату ноге прекрстіо,
 Топувину баца у облаке:
 Дочекуе у біеле руке:
 Божію помоћъ называше Марку,
 Лепо му е Марко приватіо
 Вели юнакъ одъ Прилипа, Марку.

Ой Бога ти незнана деліо!
 Ніеси ли одтудъ одъ Прилипа,
 Одъ оцака Кралъвиѣа Марка;
 Єли Марко кодъ біела двора?
 Ималъ Марко доста узавница?
 Вели нѣму Кралъвиѣу Марко:
 Ой Бога ми незнаний юначе!
 Я самъ ютросъ одъ Прилипа града,
 Кодъ двора в Кралъвиѣу Марко,
 Слави Марко свога светителя;
 Има Марко доста узавница,
 Вели нѣму незнанъ добаръ юнакъ;
 Нека има незнана деліо,
 Ако Богъ да и среѣа юначка.
 Совра ќе му у крвь огрезнути,
 Бога ми ѣу нѣга обѣсити,
 Башъ о вратма белогa Прилипа;
 Давно ми є брата погубіо,
 Погубіо Мусу Кесецію;
 Па окрену коня доратаста,
 Оста ядавъ Марко гледаюѣи;
 Свакояко мысли и промышля,
 Да бы му се показао Марко,
 Оѣ нѣга Туре погубити;
 Єрбо нема ништа одъ оружя,
 Да га пусти беломе Прилипу,
 Оѣ исеѣъ многе узавнице;
 А тражеѣи по оцаку Марка:
 Све мыслио на едно смисліо
 Па онъ викну изъ грла бѣлога:
 Кудъ ѣешъ тамо Бемо Брѣанине
 Ево море Кралъвиѣа Марка;
 Поврати се Бемо Брѣанине!
 Поузда се Кралъвиѣу Марко,
 Да ќе побеѣ' на своме шарини,
 Па побеже полѣмъ шірокіемъ,
 За нѣиме є Бемо натуріо.

Брзъ в Шарацъ хтеде му утећи,
 Аль потеже Ђемо топузину,
 Па залюля покрай себе ньоме,
 Ядна Марка, међу плећи живе,
 Паде Марко у зелену траву,
 Марко паде а Ђемо допаде.
 Свеза Марку руке наопако,
 Па извади синциръ изъ сгбета,
 Окова га све у гвожђе люто,
 А на ноге двое букаגיע,
 А на руке двое белензукє,
 А на грло синциръ гвожђе тешко;
 Па посъде нъгова шарину,
 А дората води у поводу;
 Привезао в Марка за дората,
 Оде управъ бієлу Ориду
 Подъ оридомъ вешала ограда,
 Да обеси Кралъвића Марка.
 Моле му се господа хрістіянска,
 Богомъ брате Ђемо Брђанине!
 Ту намъ немой обесити Марка,
 Неће родитъ віно ни пшеница,
 Ево теби три товара блага,
 Узе Ђемо три товара блага.
 Води Марка граду Вучитрну,
 Па подъ градомъ вешала оградн,
 Оће Ђемо да обеси Марка.
 Моле му се господа хрістіянска,
 Богомъ брате Ђемо Брђанине!
 Ту намъ немой обесити Марка,
 Неће родитъ віно ни пшеница;
 Ево теби три товара блага,
 Узе Ђемо три товара блага,
 Гони Марка бієлу Звечану,
 И ту Ђемо вешала ограда,
 Да обеси Кралъвића Марка;
 Моле му се господа звечанска,

Богомъ брате Бемо Брѣанине!
 Ту намъ немой обѣсити Марка,
 Неће родитъ вино ни пшеница;
 Ево теби три товара блага;
 Узе Бемо три товара блага.
 Одатле се Бемо подигао,
 Крозъ некакву Явѣину планину,
 Тешко Бемо ожеднѣо бешъ,
 Дели Марку тио говораше
 Звашъ ли Марко воде илъ меяне,
 Тешкоме е освила жеѣа?
 Вели нѣму Кралѣвиѣу Марко:
 Тако Бемо не раде юнацы;
 Веѣъ заколю коня илъ сокола,
 Напию се крвљу одъ гроца.
 Вели нѣму Бемо Брѣанине,
 Нитъ ѣу клати коня ни сокола,
 Веѣъ ду заклатъ тебе Кралѣвиѣа;
 Па се напѣтъ крви одъ грѣоца.
 Па потеже саблю оковаеу,
 Да заколѣ Кралѣвиѣа Марка,
 Вели нѣму Кралѣвиѣу Марко:
 Има Бемо бѣела меяна,
 И проклета крчмарица Яна,
 Садъ ѣе ми се осветити Яна,
 Доста самъ ѣой потрошио вина,
 А нисамъ ѣой дао ни динара.
 То е Бема едѣа дочекао,
 У то доба доѣе предъ меяну,
 А испаде крчмарица Яна,
 Кадъ сагледа Кралѣвиѣа Марка,
 Мврко на ню очимъ превалуе,
 Насмѣя се крчмарица Яна,
 „Бре аѣеримъ юнакъ одъ юнака,
 Боже милѣй на свему ти фала!
 Кадъ я види савезана Марка,
 Поиѣу те, Брѣанине Бемо,

Безъ біеле паре и динара
 Башъ ак' оѣшъ три біела дана.
 Пакъ подъ Ђеномъ коня приватила,
 Одведе га у меяну белу,
 Донесе му вина к ракіе
 Піе вино Брѣанине Ђемо,
 Па наздравля Кралъвићу Марку,
 Наздравля му али му не дае.
 Кадъ се Ђема нажитіо виномъ
 Донесе му врчмарица Яна,
 Руйна вина одъ седамъ година,
 Меѣе у нѣг' былъ свакояко,
 Паде Ђеме главомъ безъ усглава,
 Скочи Яна на ноге лагане,
 На свомъ побри твожѣа отвораше,
 А на Ђема Марко удараше,
 Кадъ удари сінѣиръ гвожѣе тешко.
 Па засѣде пити руйна вино,
 Удари ги чизмомъ и мамузомъ:
 Устай Ђемо да піеме вино.
 Кадъ погледа Ђемо Брѣанине,
 Выше себе Кралъвиѣа Марка,
 А на врату сінѣиръ гвожѣе тешко,
 Скочи Ђемо на ноге лагане,
 Сінѣиръ гвожѣе земљи притезрше,
 Онъ потеже руком' и ногама,
 Напуцюю руке изъ рамена,
 Напуцюю ноге изъ колена;
 Алъ е тврдо гвожѣе уватило,
 Седе Ђеме на земљицу црну,
 Марко еѣде пити мрко вино,
 А назравля Ђеми Брѣанину,
 Наздравля му али му не дае.
 Кадъ се Марко нажитіо вина,
 Онда Шарца веза за дората;
 А за Шарца Ђему Брѣанина,
 Па усѣде Ђемина дората!

Оде управъ граду Вучитрну;
 Ивилазе господа хрістьянска:
 Богомъ брата Кралъвићу Марко!
 Объси намъ Ђема Брђанина,
 Ево теби три товара блага,
 Марко њима три товара врати,
 Што су дали Ђему Брђанину
 Па онъ оде біелу Звечану,
 Ту господа србска излазила,
 Богомъ брата Кралъвићу Марке!
 Обчси намъ Ђему Брђанина,
 Ево теби три товара блага,
 Марко њима три товара врати,
 Што су дали Ђему Брђанину,
 Оде Марко біелу Ориду.
 Ту излазе хрістьянска господа,
 Богомъ брата Кралъвићу Марко!
 Объси намъ Ђемо Брђанина
 Ево теби три товара блага,
 Марко нехте да узима блага,
 Већъ онъ њима три товара врати,
 Што су дали Ђеми Брђанину;
 Кодъ Орида начини вѣшала,
 И-объси Ђема Брђанина.
 Па онъ узе рибе одъ Орида,
 Оде управъ беломе Прилипу,
 Те онъ слави свога светителя.

Смрть Кралъвића Марка.

Пораніо Кралъвићу Марко,
 У неделю пріе яркогъ сунца,
 Покрай мора Урвіномъ планиномъ,

Када Марко было узъ Урвину,
 Поче нѣму Шарацъ постатаи,
 Посртати и сузе ронити.
 То в Марку врло мучно было;
 Па в Марко, Шарцу говоріо:
 „Даворъ Шаро, давор доброъ мое!
 Ево има сто и шест лѣта,
 Како самъ се тобомъ састануо,
 Јоштъ ми нигда посрнуо ниси:
 А данасъ ми поче посртати,
 Посртати и сузе ронити,
 Нека Богъ зна добро быти неће,
 Оће вдчомъ быти према глави,
 Яли моіой, яли према твоіой,
 То в Марко у рјечи было,
 Кличе вила с' Урвине планине,
 Те дозивлѣ Кралъвиѣ Марка:
 „Побратиме Кралъвиѣу Марко!
 Знашъ ли брате што ти конь посрѣе?
 Жали Шарацъ тебе господара,
 Срѣ ће те се брзо растанути.
 Али Марко Вили проговара:
 Бела Вило грло те болело!
 Како бы се са Шарцемъ растао,
 Кад самъ прошао землю и градове,
 И обишао истокъ до запада,
 Та одъ Шарца болѣгъ коня нема;
 Нит' надамномъ болѣга юнака;
 Немислимъ се са Шарцемъ растати,
 Док е мое на рамену главе.
 Алъ му бѣла одговара Вила:
 Побратиме Кралъвиѣу Марко!
 Тебе нитко Шарца отетъ неће;
 Нитъ ти можешъ умрјети Марко,
 Одъ юнака ни отъ оштре саблѣ,
 Одъ топуза, ни од бойна копля;
 Ти с' небоишъ на земљи юнака.

Већъ њешъ боланъ умрјети Марко,
 Башъ од Бога од нѣга еднога;
 Аколъ мени веровати ниѣшъ,
 Када будешъ высу на пленину,
 Погледа њешъ с' десна на лјево,
 Опазиѣшъ две танане еле,
 Сву су гору врѣомъ надвысиле,
 Зелениѣмъ листомъ зачиниле,
 Међу нѣма бунаръ вода има,
 Онде њешъ ты Шарца окренути;
 С' коня сяши, за елу га вежи,
 Наднесисе надъ бунаръ надъ воду,
 Те њешъ свое огледати лице:
 На њешъ видитъ кад њешъ умрјети,
 То е Марко послушао Вилу.
 Кадъ е быо высу на планини,
 Погледао е с' десне на лјево,
 Опазіо две танане еле,
 Сву су гору врѣомъ надвисиле,
 И зелениѣмъ листомъ зачиниле,
 Онде Марко окренуо Шарца,
 С' нѣга сяо за елу га везао.
 Наднесе се надъ бунаръ надъ воду,
 Надъ водомъ е лице обгледао,
 А кадъ Марко лице обгледао,
 Таки види Марко кад ње умрјети.
 Суве проли па е говоріо:
 Лажливъ свѣте мой лјеши цвѣте,
 Лјеѣ ти бјаше я за мало доба,
 Та за мало три стотинъ година:
 Земанъ доѣе да свѣтомъ промѣнимъ.
 На извади Кралѣвиѣу Марко,
 На извади саблю од пояса,
 И онъ доѣе до коня шарине,
 Сабљомъ Шарцу одсеіече главу,
 Да му Шарацъ Туркомъ не допадне.
 Да Турцыма нечини измета,

Да неноси воде ни ђугума;
 А кадъ Марко посіече Шарца,
 Шарца коня свога укопао,
 Бритку саблю преби на четверо,
 Да му сабля Туркомъ не допадне,
 Да се Турцы ньоме не поносе,
 Што в ньима остало одъ Марка,
 Да хрістьянлукъ нѣга не прокуне,
 А кадъ Марко бритку преби саблю,
 Бойно копль сломи на седмеро,
 Па га бацы у слове гране,
 Узе Марко перна буздована,
 Узе нѣга у десницу руку,
 Па га бацы с' Урвине планине,
 А у сивѣ у дебело море.
 Па топузу Марко беседіо:
 Кадъ мой топузъ изъ мора изишао,
 Онд' оваки детиѣхъ постануо.
 Када Марко сактиса оружъ,
 Онда трже дивить одъ пояса,
 А изъ цепа белій листъ артие
 Кнъигу пише Кралъвиѣу Марко,
 Ко годъ доѣе Урвиномъ планиномъ,
 Те затече онде дели Марка,
 Меѣу еле студену бунару,
 Нека знаде да в мртавѣ Марко;
 Кодъ Марка су три ѣмера блага,
 Каква блага? све жути дуката;
 Еданъ ѣу му ѣмеръ поклонити,
 Другій ѣмеръ нек' се цркве красу,
 Трећій ѣмеръ клясту и сліену,
 Нек' сліепи по свіету ходе,
 Нек' певаю и споминю Марка.
 Када Марко кнъигу навитію,
 Кнъигу бацы на слову грану,
 Одкуда в с' пута на погледу,
 Златанъ дивить у бунаръ бацыю,

Скиде Марко лелену доламу,
 Прострео е подъ еломъ на трaви:
 Прокрсти се съде на доламу,
 Самуръ калпакъ на очи намаче,
 Доле леже горе не устаде.
 Мртавъ Марко край бунара быо,
 Одъ данъ до данъ неделѣицу дана,
 Ко годъ прође друмомъ широкіемъ,
 Те опази Кралъвиѣа Марка,
 Сватко мысли да ту спава Марко,
 Око нѣга далеко облази:
 Ёръ се бои да га не пробуди:
 Ди е среѣа ту е и несреѣа,
 Ди несреѣа, ту и среѣе има,
 А сва добра среѣа изніела,
 Игумана Светогорца Васу,
 Одъ пресвете цркве Хіліндара,
 Са своіемъ ѣакомъ Ісаіомъ;
 Кадъ игуманъ опазіо Марка,
 На ѣакона десномъ рукомъ маше!
 Лакше сынко да га не пробудишъ;
 Ёръ е Марко и за сна зловолянъ,
 Па насъ може оба погубити.
 Гледеѣъ кале гако Марко спава,
 Выше Марка кнѣигу опазіо,
 Прама себе кнѣигу проучіо,
 Кнѣига каже да е мртавъ Марко;
 Онда попа коня одседнуо,
 Па привати за делію Марка,
 Алъ се Марко давно преставіо.
 Проли сузе проигуманъ Васа,
 Гди бы мртва Марка сараніо,
 Отпаса му три ѣемера блага,
 Отпасув себи припасув.
 Мисли мисли проигуманъ Васа,
 Гди би мртва сараніо Марка,
 Мысли мысли све на едно смисли:

Мртва Марка на свогъ коня метне,
 Па га свесе мору на галию,
 С' мртвимъ Маркомъ седе на галию,
 Одвезе га управъ святой Гори,
 Извезе га подъ Хилндаръ цркву,
 Унесе га у Вилндаръ цркву,
 Чита Марку што самртну треба,
 На земљи му тѣло опояо,
 На средъ бѣле цркве Хилиндара,
 Онѣ старацъ укопао Марка,
 Белѣга му никакве не врже,
 Да се Марку за гробъ не разнаде,
 Да се нѣму душмани не свете

Конецъ.

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

Р19 Ср II 479.1